

DE APOCALYPS ONTHULD

**waarin de verborgenheden die daar voorzegd zijn
en tot nu toe verborgen waren,
worden onthuld.**

EENENTWINTIGSTE HOOFDSTUK

1. *En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, omdat de vorige hemel en de vorige aarde waren voorbijgegaan; en de zee was niet meer.*
2. *En ik, Johannes, zag de heilige stad het Nieuwe Jeruzalem, neerdalend uit God vanuit de hemel, bereid zoals een bruid versierd voor haar echtgenoot.*
3. *En ik hoorde een grote stem vanuit de hemel, zeggende: Zie, de tabernakel Gods met de mensen en Hij zal wonen met hen en zij zullen Zijn volken zijn en Hij zal zijn met hen hun God.*
4. *En God zal alle traan uit hun ogen afwissen en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch geroep, noch arbeid, het zal niet meer zijn, omdat de vorige dingen zijn voorbijgegaan.*
5. *En Die op de troon zat, zei: Zie, Ik maak alle dingen nieuw en Hij zei tot mij: Schrijf, omdat deze woorden waar en getrouw zijn.*
6. *En Hij zei tot mij: Het is geschied; Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde; Ik zal de dorstende geven vanuit de bron van het water des levens om niet.*
7. *Die overwint, zal alle dingen erfelijk bezitten en Ik zal hem God zijn en hij zal Mij een zoon zijn.*
8. *De vreesachtigen echter en trouwelozen en gruwelijken en doodslagers en hoereerders en bezweerders en afgodendienaars en al de leugenaars, hun deel is in de poel brandend van vuur en zwavel; wat de tweede dood is.*
9. *En tot mij kwam een van de zeven engelen hebbende de zeven fiolen vol van de zeven laatste plagen en hij sprak met mij, zeggende: Kom, ik zal u tonen de Bruid, de Echtgenote van het Lam.*
10. *En hij voerde mij heen in de geest op een grote en hoge berg en hij toonde mij de grote stad, het heilige Jeruzalem, neerdalend vanuit de hemel uit God.*
11. *Hebbende de heerlijkheid Gods; en haar schijnsel was de meest kostbaarste steen gelijk evenals de steen jaspis, gelijk als kristal glanzend.*
12. *Hebbende een grote en hoge muur, hebbende twaalf poorten en op de poorten twaalf engelen en namen daarop geschreven, die zijn van de twaalf stammen van de zonen Israëls.*
13. *Van het oosten drie poorten, van het noorden drie poorten, van het zuiden drie poorten, van het westen drie poorten.*
14. *En de muur van de stad hebbende twaalf fundamenten en daarin de namen van de twaalf apostelen van het Lam.*
15. *En hij die met mij sprak, had een gouden riet, opdat hij zou meten de stad en haar poorten en haar muur.*
16. *En de stad lag vierhoekig en haar lengte is zo groot als de breedte; en hij mat de stad met het riet op twaalfduizend stadiën; de lengte en de breedte en de hoogte van haar waren evengelijk.*
17. *En hij mat haar muur, honderdvierenveertig ellen, de maat van een mens en ook van een engel.*
18. *En de bouw van haar muur was jaspis en de stad was zuiver goud, zuiver glas gelijk.*

19. *En de fundamenten van de muur van de stad waren met alle kostbare steen versierd; het eerste fundament jaspis, het tweede saffier, het derde chalcedon, het vierde smaragd.*
20. *Het vijfde sardonyx, het zesde sardius, het zevende chrysoliet, het achtste beril, het negende topaas, het tiende chrysopraas, het elfde hyacint, het twaalfde amethyst.*
21. *En de twaalf poorten twaalf parels; elk van de poorten was uit één parel; en de straat van de stad zuiver goud evenals doorzichtig glas.*
22. *En een tempel zag ik niet in haar, omdat de Heer God almachtig haar tempel is en het Lam.*
23. *En de stad heeft de zon en de maan niet nodig om in haar te lichten, omdat de heerlijkheid Gods haar heeft verlicht en haar lamp het Lam.*
24. *En de natiën die gezaligd worden, zullen in haar licht wandelen; en de koningen van de aarde zullen hun heerlijkheid en eer in haar brengen.*
25. *En haar poorten zullen niet worden gesloten overdag, nacht immers zal daar niet zijn; en zij zullen de heerlijkheid en de eer van de natiën in haar brengen.*
26. *En in haar zal niet binnengaan enige onreine en doende gruwel en leugen, dan alleen zij die zijn geschreven in het Boek des Levens van het Lam.*

DE GEESTELIJKE ZIN

De inhoud van het gehele hoofdstuk.

In dit hoofdstuk wordt gehandeld over de staat van de hemel en de Kerk na het Laatste Gericht; dat na dit - door de Nieuwe Hemel en de Nieuwe Kerk op aarde, die alleen de Heer zal vereren - zal ontstaan, vers 1 tot 8.

Haar verbinding met de Heer, vers 9,10.

De beschrijving van haar ten aanzien van het inzicht vanuit het Woord, vers 11.

Ten aanzien van de leer daaruit, vers 12 tot 21.

En ten aanzien van al het hoedanige ervan, vers 22 tot 26.

De inhoud van de afzonderlijke verzen.

En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, betekent dat uit de Heer een nieuwe hemel vanuit de christenen was gevormd, die heden de christelijke hemel wordt genoemd, waar degenen zijn die de Heer hadden vereerd en volgens Zijn geboden in het Woord hadden geleefd en die vandaar de naastenliefde en het geloof hebben; in die hemel zijn ook alle kleine kinderen van de christenen; omdat de vorige hemel en de vorige aarde waren voorbijgegaan, betekent de hemelen die niet door de Heer waren gemaakt, maar door diegenen zelf die uit de christelijke wereld in de geestelijke wereld waren gekomen en die allen op de dag van het Laatste Gericht werden verstrooid; en de zee was niet meer, betekent dat het uiterlijke van de hemel, vanaf de eerste instauratie van de Kerk, samengebracht uit de christenen, evenzo was verstrooid, nadat daaruit diegenen waren weggenomen en gezaligd, die in het Boek des Levens van de Heer waren geschreven; en ik, Johannes, zag de heilige stad, het Nieuwe Jeruzalem, neerdalend uit God vanuit de hemel, betekent de Nieuwe Kerk, die door de Heer moet worden geïnstalleerd aan het einde van de vorige en die zal vergezelschap zijn met de Nieuwe Hemel in de Goddelijke Ware dingen ten aanzien van de leer en ten aanzien van het leven; bereid zoals een bruid versierd voor haar echtgenoot, betekent die Kerk door het Woord verbonden met de Heer; en ik hoorde een grote stem vanuit de hemel, zeggende: Zie, de tabernakel Gods met de mensen, betekent de Heer vanuit de liefde sprekend en evangeliserend, dat Hijzelf nu in Zijn Goddelijk Menselijke bij de mensen tegenwoordig zal zijn; en Hij zal wonen met hen, betekent de verbinding van de Heer, die zodanig is dat zij in Hem zijn en Hij in hen; en God zal alle traan uit hun ogen afwissen en de dood zal niet meer

zijn, noch rouw, noch geroep, noch arbeid, het zal niet meer zijn, omdat de vorige dingen zijn voorbijgegaan, betekent dat de Heer hun alle smart van het gemoed zal afnemen, de vrees voor de verdoemenis, voor de boze en de valse dingen vanuit de hel en voor de verzoeken vanuit die dingen en zij zullen die niet gedenken, omdat de draak die ze had teweeggebracht, is uitgeworpen; en Die op de troon zat, zei: Zie, Ik maak alle dingen nieuw en Hij zei tot mij: Schrijf, omdat deze woorden waar en getrouw zijn, betekent de Heer alles bevestigende ten aanzien van de Nieuwe Hemel en ten aanzien van de Nieuwe Kerk na het voltrokken Laatste Gericht; en Hij zei tot mij: Het is geschied, betekent dat het de Goddelijke Waarheid is; Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, betekent dat de Heer is de God van hemel en aarde en dat uit Hem alle dingen in de hemelen en op de aarde zijn gemaakt en door Zijn Goddelijke Voorzienigheid worden geregeerd en volgens die gebeuren; Ik zal de dorstende geven vanuit de bron van het water des levens om niet, betekent dat de Heer aan hen die de ware dingen verlangen vanuit enig geestelijk nut, vanuit Zich door het Woord alle dingen zal geven die voor dat nut bevorderlijk zijn; die overwint, zal alle dingen erfelijk bezitten en Ik zal hem God zijn en hij zal Mij een zoon zijn, betekent dat zij die de boze dingen overwinnen bij zich, dat wil zeggen, de duivel en niet bezwijken wanneer zij door de Babyloniërs en de drakonisten worden verzocht, in de hemel zullen komen en daar zullen leven in de Heer en de Heer in hen; de vreesachtigen echter en trouwelozen en gruwelijken, betekent hen die in geen geloof zijn en in geen naastenliefde en vandaar in de boze dingen van elk geslacht; en doodslagers en hoereerders en bezweerders en afgodendienaars en leugenaars, betekent al degenen die de geboden van de Decaloog voor niets achten en niet enig boze dat daar wordt genoemd als zonden schuwen en daarom daarin leven; hun deel is in de poel, brandend van vuur en zwavel, betekent voor hen de hel waar de liefden van het valse en de begeerten van het boze zijn; wat de tweede dood is, betekent de verdoemenis; en tot mij kwam een van de zeven engelen hebbende de zeven fiolen vol van de zeven laatste plagen en hij sprak met mij, zeggende: Kom, ik zal u tonen de Bruid, de Echtgenote van het Lam, betekent de invloeiing en de openbaring uit de Heer vanuit het binnenste van de hemel ten aanzien van de Nieuwe Kerk, die door het Woord verbonden zal zijn met de Heer; en hij voerde mij heen in de geest op een grote en hoge berg en hij toonde mij de grote stad, het heilige Jeruzalem, neerdalend vanuit de hemel uit God, betekent Johannes overgebracht in de derde hemel en zijn innerlijk gezicht daar geopend en waar toen voor hem werd geopenbaard de Nieuwe Kerk van de Heer ten aanzien van de Leer in de vorm van een stad; hebbende de heerlijkheid Gods; en haar schijnsel was de allerkostbaarste steen gelijk, evenals de steen jaspis, gelijk als kristalglanzend, betekent dat in die Kerk zal zijn het Woord dat wordt begrepen, omdat het doorschijnend is vanuit zijn geestelijke zin; hebbende een grote en hoge muur, betekent het Woord in de zin van de letter, waar vanuit de leer van de Nieuwe Kerk is; hebbende twaalf poorten, betekent daar alle erkentissen van het ware en het goede, waardoor de mens in de Kerk wordt binnengeleid; en op de poorten twaalf engelen en namen daarop geschreven, die zijn van de twaalf stammen van de zonen Israëls, betekent de Goddelijke goede en ware dingen van de hemel, die ook de Goddelijke ware en goede dingen van de Kerk zijn, in die erkentissen en de bewakingen, opdat niet iemand zal binnengaan tenzij hij in die ware en goede dingen is vanuit de Heer; van het oosten drie poorten, van het noorden drie poorten, van het zuiden drie poorten en van het westen drie poorten, betekent dat de erkentissen van het ware en het goede waarin het geestelijk leven is vanuit de hemel uit de Heer, waardoor binnenleiding in de Nieuwe Kerk plaatsvindt, zijn voor hen die in de liefde of de aandoening van het goede zijn in meer of mindere mate; en de muur van de stad hebbende twaalf fundamenten, betekent dat het Woord in de zin van de letter alle dingen van de leer van de Nieuwe Kerk bevat; en daarin de namen van de twaalf apostelen van het Lam, betekent alle dingen van de leer vanuit het Woord ten aanzien van de Heer en ten aanzien van het leven volgens Zijn geboden; en hij die met mij sprak, had een gouden riet opdat hij zou meten de stad en haar poorten en haar muur, betekent dat gegeven wordt uit de Heer aan hen die in het

goede van de liefde zijn, het vermogen van te verstaan en te weten hoedanig de Nieuwe Kerk van de Heer is ten aanzien van de leer en haar binnenleidende dingen en ten aanzien van het Woord, waaruit zij zijn; en de stad lag vierhoekig, betekent de gerechtigheid in haar; haar lengte is zo groot als de breedte, betekent dat het goede en het ware in die Kerk één maken, zoals het wezen en de vorm; en hij mat de stad met het riet op twaalfduizend stadiën, de lengte en de breedte en de hoogte ervan waren evengelijk, betekent het hoedanige van die Kerk vanuit de leer dat werd getoond, dat al haar dingen vanuit het goede van de liefde waren; en hij mat haar muur, honderdvierenveertig ellen, betekent dat getoond werd, hoedanig het Woord is in die Kerk, dat vanuit het Woord al haar ware en goede dingen zijn; de maat van een mens en ook van een engel, betekent het hoedanige van die Kerk, dat zij één maakt met de hemel; en de bouw van haar muur was jaspis, betekent dat al het Goddelijk Ware in de zin van de letter bij de mensen van die Kerk doorschijnend is vanuit het Goddelijk Ware in de geestelijke zin; en de stad was zuiver goud, zuiver glas gelijk, betekent dat vandaar het al van die Kerk is het goede van de liefde dat tezamen met het licht invloeit vanuit de hemel uit de Heer; en de fundamenten van de muur van de stad waren met alle kostbare steen versierd, betekent dat alle dingen van de leer van het Nieuwe Jeruzalem, vanuit de zin van de letter uit het Woord zijn genomen, bij hen die daar zijn en zullen verschijnen in het licht volgens de opneming; het eerste fundament was jaspis, het tweede saffier, het derde chalcedon, het vierde smaragd, het vijfde sardonyx, het zesde sardius, het zevende chrysoliet, het achtste beril, het negende topaas, het tiende chrysopraas, het elfde hyacint, het twaalfde amethyst, betekent alle dingen van die leer vanuit de letterlijke zin van het Woord in hun orde bij hen die rechtstreeks tot de Heer gaan en leven volgens de geboden van de Decaloog, door de boze dingen als zonden te schuwen; dezen immers en geen anderen zijn in de leer van de liefde tot God en van de liefde jegens de naaste, welke twee de fundamenten van de godsdienst zijn; en de twaalf poorten twaalf parels; en elk van de poorten was uit één parel, betekent dat de erkenning en de erkentenis van de Heer alle erkentnissen van het ware en het goede, die vanuit het Woord zijn, verbindt tot één en binnenleidt in de Kerk; en de straat van de stad zuiver goud evenals doorzichtig glas, betekent dat al het ware van die Kerk en van haar leer is, in vorm het goede van de liefde dat tezamen met het licht invloeit vanuit de hemel uit de Heer; en een tempel zag ik niet in haar, omdat de Heer God almachtig haar tempel is en het Lam, betekent dat in deze Kerk niet enig uiterlijke gescheiden van het innerlijke zal zijn, omdat alleen tot de Heer Zelf in Zijn Goddelijk Menselijke, uit Wie het al van de Kerk is, wordt toegegaan, vereerd en aanbeden; en de stad heeft de zon en de maan niet nodig om in haar te lichten, omdat de heerlijkheid van God haar heeft verlicht en haar lamp het Lam, betekent dat de mensen van die Kerk niet zullen zijn in de liefde van zich en in het eigen inzicht en vandaar alleen in een natuurlijk schijnsel, maar vanuit het Goddelijk Ware van het Woord uit de Heer alleen in het geestelijk licht; en de natiën die gezaligd worden, zullen in haar licht wandelen, betekent dat allen die in het goede van het leven zijn en geloven in de Heer, daar zullen leven volgens de Goddelijke Ware dingen en die van binnen in zich zullen zien, zoals het oog voorwerpen ziet; en de koningen van de aarde zullen hun heerlijkheid en eer in haar brengen, betekent dat allen die in de ware dingen van de wijsheid zijn vanuit het geestelijk goede, daar de Heer zullen belijden en aan Hem zullen toekennen al het ware en al het goede, welke bij hen zijn; en haar poorten zullen niet worden gesloten overdag, nacht immers zal daar niet zijn, betekent dat in het Nieuwe Jeruzalem bij voortduur degenen worden opgenomen die in de ware dingen vanuit het goede van de liefde uit de Heer zijn, omdat daar niet enige valsheid van het geloof is; en zij zullen de heerlijkheid en de eer van de natiën in haar brengen, betekent dat zij die binnengaan, met zich brengen: de belijdenis, de erkenning en het geloof, dat de Heer is de God van hemel en aarde en dat al het ware van de Kerk en al het goede van de godsdienst is uit Hem; en in haar zal niet binnengaan enige onreine en doende gruwel en leugen, betekent dat niemand in de Nieuwe Kerk van de Heer wordt opgenomen, die goede dingen echt breekt en de ware dingen van het Woord vervalst en die de boze dingen doet vanuit bevestiging en

zo eveneens de valse dingen; dan alleen zij die zijn geschreven in het Boek des Levens van het Lam, betekent dat geen anderen in de Nieuwe Kerk, dus het Nieuwe Jeruzalem, worden opgenomen dan zij die geloven in de Heer en leven volgens Zijn geboden in het Woord.

DE ONTVOUWING

876. En ik zag een nieuwe hemel en een nieuwe aarde, betekent dat uit de Heer een nieuwe hemel vanuit de christenen was gevormd, die heden de christelijke hemel wordt genoemd, waar degenen zijn die de Heer hadden vereerd en volgens Zijn geboden in het Woord hadden geleefd en die vandaar de naastenliefde en het geloof hebben; in welke hemel ook alle kleine kinderen van de christenen zijn.

Onder de nieuwe hemel en de nieuwe aarde, wordt niet verstaan een natuurlijke hemel, zichtbaar voor de ogen, noch een natuurlijke aarde door mensen bewoond, maar er wordt verstaan een geestelijke hemel en de aarde van die hemel waar de engelen zijn; dat deze hemel en de aarde van die hemel wordt verstaan, ziet en erkent eenieder, indien hij slechts enigermate kan worden afgeleid van de zuivere en stoffelijke voorstelling ervan, wanneer hij het Woord leest.

Dat de hemel van de engelen wordt verstaan, is duidelijk, omdat in het volgende vers wordt gezegd: dat hij zag de heilige stad Jeruzalem neerdalend uit God vanuit de hemel, toebereid zoals een bruid versierd voor haar echtgenoot, waaronder niet een of ander neerdalend Jeruzalem wordt verstaan, maar de Kerk, en de Kerk op aarde daalt neer uit de Heer vanuit de hemel van de engelen, omdat de engelen van de hemel en de mensen van de aarde in alle dingen van de Kerk één maken, nr. 626.

Uit deze dingen kan men zien, hoe natuurlijk en stoffelijk diegenen hebben gedacht en denken, die uit deze woorden en uit de volgende in dit vers voor zich iets dogmatisch hebben verzonnen over de ondergang van de wereld en over een nieuwe schepping van alle dingen. Over deze nieuwe hemel is ettelijke malen eerder in de Openbaring gehandeld, vooral in de hoofdstukken 14 en 15; deze wordt de christelijke hemel genoemd, omdat hij onderscheiden is van de oude hemelen, die uit de mensen van de Kerk vóór de Komst van de Heer bestonden; deze oude hemelen zijn boven de christelijke hemel; de hemelen zijn immers zoals uitspansels, het ene boven het andere; evenzo iedere hemel; iedere hemel op zichzelf wordt onderscheiden in drie hemelen: een binnenste of derde, een middelste of tweede en een laagste of eerste; evenzo deze nieuwe hemel; ik heb hen gezien en met hen gesproken. In deze nieuwe christelijke hemel zijn allen die vanaf de eerste instauratie van de christelijke Kerk de Heer hebben vereerd en hebben geleefd volgens Zijn geboden in het Woord en die vandaar uit de Heer door het Woord in de naastenliefde en tegelijk in het geloof zijn geweest, dus die niet in een dood geloof, maar in het levende geloof zijn geweest.

Over deze hemel zie verschillende dingen in de nrs. 612, 613, 626, 631, 659, 661, 845, 846, 856; evenzo zijn in die hemel alle kleine kinderen van de christenen, omdat zij door de engelen zijn opgevoed in die twee wezenlijke dingen van de Kerk, die zijn: de erkenning van de Heer als de God van hemel en aarde en het leven volgens de geboden van de Decaloog.

877. Omdat de vorige hemel en de vorige aarde was voorbijgegaan, betekent de hemelen niet door de Heer gemaakt, maar door diegenen zelf die uit de christelijke wereld in de geestelijke wereld waren gekomen, die allen op de dag van het Laatste Oordeel werden verstrooid. Dat deze hemelen en geen andere onder de vorige hemel en de vorige aarde, die waren voorbijgegaan, worden verstaan, zie nr. 865; waar deze woorden zijn ontvouwd: *'Ik zag een witte en grote troon en Degene Die daarop zat, voor Wiens aangezicht de hemel en de aarde wegvluchten'*, (Openbaring 20:11), waar is getoond, dat met die woorden wordt aangeduid het universele gericht door de Heer gehouden over alle vorige hemelen, waarin degenen

waren geweest die in het burgerlijk en het zedelijk goede maar in geen geestelijk goede waren, dus die in de uiterlijke dingen voorgaven christenen te zijn, maar in de innerlijke dingen duivels waren; die hemelen werden met hun aarde geheel en al verstrooid. De overige dingen ten aanzien hiervan zie het werk ‘het Laatste Gericht’, te Londen uitgegeven in 1758; en in ‘de Voortzetting over het Laatste Gericht’, te Amsterdam uitgegeven; het is overbodig daaraan hier nu meer toe te voegen.

878. En de zee was niet meer, betekent dat het uiterlijke van de hemel vanaf de eerste instauratie van de Kerk samengebracht vanuit de christenen, evenzo was verstrooid, nadat daaruit diegenen waren weggenomen en gezaligd, die in het Boek des Levens van de Heer waren geschreven.

Met de zee wordt het uiterlijke van de hemel en van de Kerk aangeduid, waarin de eenvoudigen zijn die over de dingen van de Kerk natuurlijk en zeer weinig geestelijk hebben gedacht; de hemel waarin dezen zijn, wordt de uiterlijke genoemd, zie de nrs. 238, 239, 403, 404, 420, 470, 567, 659, 661; hier wordt onder de zee verstaan het uiterlijke van de hemel die vanaf de eerste instauratie van de Kerk is samengebracht vanuit de christenen; het innerlijke echter vanuit de christenen is niet eerder door de Heer ten volle geformeerd dan enige tijd vóór het Laatste Gericht en eveneens erna, zie de hoofdstukken 14 en 15, waar daarover wordt gehandeld en uit (Openbaring 20:4,5); zie de ontvouwingen; de oorzaak dat het niet eerder plaatsvond, was deze, dat de draak en zijn beide beesten heersten in de wereld der geesten en blaakten van begeerte om te verleiden wie ze maar konden en daarom was het gevaarlijk dezen eerder in een of andere hemel te verzamelen; over de afscheiding van de goeden van de drakonisten en over de verdoemenis van dezen en tenslotte over hun neerwerping in de hel, wordt in vele plaatsen gehandeld en tenslotte in de hoofdstukken, (Openbaring 19:20; 20:10); en na dit wordt gezegd ‘dat de zee hen gaf die in haar gestorven waren’, vers 13, waaronder worden verstaan de uiterlijke en natuurlijke mensen van de Kerk, samengeroepen tot het gericht, zie nr. 869 en dat toen diegenen werden weggenomen en gezaligd, die in het Boek des Levens van de Heer waren geschreven, zie ook daar; het is deze zee die hier wordt verstaan. Elders wordt ook, waar over de nieuwe christelijke hemel wordt gehandeld, gezegd dat die zich uitstreckte tot de glazen zee, gemengd met vuur, (Openbaring 15:2), met welke zee ook het uiterlijke van de hemel vanuit de christenen wordt aangeduid; zie de ontvouwing in de nrs. 659-661.

Hieruit kan vaststaan, dat met de zee was niet meer, wordt aangeduid, dat het uiterlijke van de hemel samengebracht vanaf de eerste instauratie van de Kerk vanuit de christenen, evenzo was verstrooid, nadat daaruit degenen waren weggenomen en gezaligd die in het Boek des Levens van de Heer waren geschreven.

Ten aanzien van het uiterlijke van de hemel vanuit de christenen, vanaf de eerste instauratie van de Kerk samengebracht, is veel te weten gegeven, maar het zij daargelaten die dingen hieraan te voeren; alleen dit, dat de vorige hemelen, die op de dag van het gericht voorbijgingen, waren toegelaten ter wille van hen die in de uiterlijke hemel of in de zee waren, omdat zij door uiterlijke dingen verbonden waren, niet echter door innerlijke, zie over deze zaak nr. 398.

Dat de hemel waar de uiterlijke mensen van de Kerk zijn, zee wordt genoemd, is omdat hun woonplaats in de geestelijke wereld uit de verte zoals in de zee verschijnt; de hemelse engelen immers, dus de engelen van de hoogste hemel, wonen als het ware in een etheratmosfeer; de geestelijke engelen, dus de engelen van de middelste hemel, wonen als het ware in een luchtatmosfeer; en de geestelijk-natuurlijke engelen, dus de engelen van de laatste hemel, wonen als het ware in een wateratmosfeer, die uit de verte zoals een zee verschijnt, zoals is gezegd; vandaar is het, dat het uiterlijke van de hemel onder de zee wordt verstaan, ook op vele andere plaatsen in het Woord.

879. vers 2. En ik, Johannes, zag de Heilige stad het Nieuwe Jeruzalem, neerdalend uit God vanuit de hemel, betekent de nieuwe Kerk, die door de Heer moet worden geïnstalleerd aan het einde van de vorige Kerk en die vergezelschap zal zijn met de nieuwe hemel in de Goddelijke Ware dingen ten aanzien van de leer en ten aanzien van het leven.

Dat Johannes zich hier noemt, en zegt, ‘ik, Johannes’, is omdat met hem als apostel wordt aangeduid het goede van de liefde tot de Heer en vandaar het goede van het leven; en daarom was hij boven de overige apostelen geliefd en lag hij bij het Avondmaal aan de borst van de Heer, (Johannes 13:23; 21:20); en deze Kerk, waarover nu wordt gehandeld evenzo.

Dat met Jeruzalem de Kerk wordt aangeduid, zal men in het volgende artikel zien; en deze wordt genoemd stad en wordt beschreven als stad vanwege de leer en vanwege het leven daarnaar; de stad immers duidt in de geestelijke zin de leer aan, nrs. 194, 712; zij wordt heilig genoemd krachtens de Heer, Die alleen heilig is, en krachtens de Goddelijke Ware dingen die vanuit het Woord zijn uit de Heer in haar, die heilig worden genoemd, nrs. 173, 586, 666, 852; en zij wordt nieuw genoemd, omdat Hij Die op de troon zat, zei: Zie, Ik maak alle dingen nieuw, vers 5; en er wordt gezegd ‘neerdalend uit God vanuit de hemel’, omdat zij neerdaalt uit de Heer door de Nieuwe christelijke Hemel, waarover in het eerste vers van dit hoofdstuk, nr. 876, want de Kerk op aarde wordt geformeerd door de hemel uit de Heer, opdat zij één handelen en vergezelschap worden.

880. Dat onder Jeruzalem in het Woord de Kerk wordt verstaan, is omdat daar, in het land Kanaän en niet elders, de tempel was, het altaar was en het slachtofferen plaatsvond, dus de Goddelijke eredienst zelf; en daarom werden ook de drie feesten jaarlijks gevierd en was het aan al het manlijke van het gehele land bevolen tot die feesten te komen; daarvandaan is het, dat met Jeruzalem de Kerk wordt aangeduid ten aanzien van de eredienst en vandaar eveneens de Kerk ten aanzien van de Leer, want de eredienst wordt voorgeschreven in de leer en vindt volgens haar plaats; verder omdat de Heer in Jeruzalem was geweest en in die tempel heeft geleerd en daarna Zijn Menselijke daar heeft verheerlijkt.

Dat onder Jeruzalem de Kerk ten aanzien van de leer en van de eredienst daaruit wordt verstaan, blijkt uit tal van plaatsen in het Woord; zoals uit deze bij Jesaja: *‘Om Zions wil zal ik niet zwijgen en om Jeruzalems wil zal ik niet stil zijn, totdat haar gerechtigheid uitga zoals een glans en haar heil zoals een fakkel brandt; dan zullen de natiën uw gerechtigheid zien en alle koningen uw heerlijkheid; en gij zult met een nieuwe naam genoemd worden, welke de mond van Jehovah zal uitspreken; en gij zult een kroon des sieraads zijn in de hand van uw God; Jehovah zal Zijn welbehagen in u hebben en uw land zal getrouwd worden.*

Zie uw heil zal komen, zie, Zijn loon met Hem; en zij zullen hen noemen ‘volk der heiligheid’, de verlost van Jehovah en gij zult genoemd worden de gezochte stad, niet verlaten’, (Jesaja 62:1-4,11,12).

In dat gehele hoofdstuk wordt over de Komst van de Heer gehandeld en over de Nieuwe Kerk die door Hem moet worden geïnstalleerd; het is deze Nieuwe Kerk die wordt verstaan onder Jeruzalem, welke genoemd zal worden met een nieuwe naam, die de mond van Jehovah zal uitspreken en die zal zijn de kroon des sieraads in de hand van Jehovah en de tulband des koninkrijks in de hand Gods, waarin Jehovah welbehagen zal hebben en die genoemd zal worden de gezochte en niet verlaten stad; onder deze dingen kan niet Jeruzalem worden verstaan, waarin, toen de Heer op aarde kwam, de Joden waren, want het was volkomen het tegendeel en moest veeleer Sodom worden genoemd, zoals het ook wordt genoemd in, (Openbaring 11:8; Jesaja 3:9; Jeremia 23:14; Ezechiël 16:46,48).

Elders bij Jesaja: *‘Zie, Ik scheppende een Nieuwe Hemel en een Nieuwe Aarde; de vorige dingen zullen niet gedacht worden; verblijdt u en springt op tot in de eeuwigheden over de dingen die Ik scheppende ben.*

Zie, Ik zal Jeruzalem een opspringing scheppen en haar volk een blijdschap, opdat Ik opspringe over Jeruzalem en Mij verblijde over Mijn volk.

Dan zullen de wolf en het lam tezamen weiden; niet zullen zij het boze doen op de ganse berg van Mijn heiligheid, (Jesaja 65:17-19,25); ook in dit hoofdstuk wordt gehandeld over de Komst van de Heer en over de Kerk door Hem te instaureren, maar die niet is geïnstaureerd bij hen die in Jeruzalem waren, maar bij hen die daarbuiten waren en daarom wordt deze Kerk onder Jeruzalem verstaan, die voor de Heer een opspringing zal zijn en het volk ervan een blijdschap zal zijn; en verder waar de wolf en het lam tezamen zullen weiden en waar zij niet het boze zullen doen; hier wordt eveneens, zoals in de Openbaring, gezegd dat de Heer een nieuwe hemel en een nieuwe aarde zal scheppen, waarmee eerdere dingen worden aangeduid. Elders bij Jesaja: *‘Waak op, waak op, trek uw sterkte aan, o Zion, trek aan de klederen van uw sieraad, o Jeruzalem, stad der heiligheid; omdat in u voortaan niet zal komen de met de voorhuid behepte en de onreine; schud het stof van u af, sta op, zit neder, o Jeruzalem. Het volk zal Mijn Naam leren kennen in die dag, want Ik ben Hij Die spreekt; Zie Mij; Jehovah heeft Zijn volk vertroost, Hij heeft Jeruzalem verlost’*, (Jesaja 52:1,2,6,9); ook in dat hoofdstuk wordt over de Komst van de Heer gehandeld en over de Kerk door Hem te instaureren en daarom wordt onder Jeruzalem, waarin niet meer ‘de met de voorhuid behepte en de onreine zal komen en die de Heer zal verlossen’, de Kerk verstaan en onder Jeruzalem, de stad der heiligheid, de Kerk ten aanzien van de leer uit de Heer en over de Heer.

Bij Zefanja: *‘Jubel, dochter van Zion, verblijd u vanuit het ganse hart, gij dochter van Jeruzalem; de Koning Israëls is in het midden van u, vrees geen boze meer; Hij zal Zich met vreugde over u verblijden, Hij zal rusten in uw liefde, Hij zal over u opspringen met gejubel; Hij zal ulieden zetten tot een naam en tot een lof voor alle volken van de aarde’*, (Zefanja 3:14-17,20); hier eveneens over de Heer en over de Kerk uit Hem, over welke Koning, namelijk de Heer, zal worden verblijd met vreugde, zal opspringen met gejubel en in welke liefde Hij zal rusten en Die hen zal zetten tot een naam en een lof voor alle volken van de aarde.

Bij Jesaja: *‘Zo zei Jehovah, uw Verlosser en uw Formeerder, zeggende tot Jeruzalem: Gij zult bewoond worden; en tot de steden van Jehudah: Gij zult gebouwd worden’*, (Jesaja 44:24,26). En bij Daniël: *‘Weet en doorvat: van de uitgang van het Woord tot om Jeruzalem te herstellen en te bouwen, tot op Messias, de Vorst, zeven weken’*, (Daniël 9:25); dat hier onder Jeruzalem ook de Kerk wordt verstaan, is duidelijk, aangezien deze door de Heer werd hersteld en gebouwd, niet echter Jeruzalem, de zetel van de Joden.

Onder Jeruzalem wordt ook de Kerk uit de Heer verstaan in de volgende plaatsen, bij Zacharia: *‘Zo zei Jehovah, Ik zal wederkeren tot Zion en Ik zal wonen in het midden van Jeruzalem; vandaar zal Jeruzalem worden genoemd ‘de stad der waarheid’ en de berg van Jehovah Zebaoth ‘de berg der heiligheid’*, (Zacharia 8:3,20-23).

Bij Joël: *‘Dan zult gij leren kennen dat Ik, Jehovah, uw God, wonende in Zion, de berg der heiligheid; en Jeruzalem zal een heiligheid zijn; en het zal in die dag geschieden, de bergen zullen van most druipen en de heuvelen zullen van melk vloeien en Jeruzalem zal zitten tot in geslacht en geslacht’*, (Joël 3:17-21).

Bij Jesaja: *‘In die dag zal de Spruit van Jehovah zijn tot sieraad en tot heerlijkheid; en het zal geschieden, de overgeblevene in Zion en de overgelatene in Jeruzalem, zal heilig worden geheten een elk die geschreven is ten leven in Jeruzalem’*, (Jesaja 4:2,3).

Bij Micha: *‘In het uiterste der dagen zal de berg van het huis van Jehovah zijn vastgesteld tot het hoofd van de bergen; want vanuit Zion zal uitgaan de leer en het Woord van Jehovah vanuit Jeruzalem; tot u zal komen het vorige koninkrijk, het koninkrijk van de dochter van Jeruzalem’*, (Micha 4:1,2,8).

Bij Jeremia: *‘In die tijd zullen zij Jeruzalem noemen de troon van Jehovah en alle natiën zullen worden vergaderd om de Naam van Jehovah tot Jeruzalem en zullen niet meer gaan achter de bevestiging van hun boos hart’*, (Jeremia 3:17).

Bij Jesaja: *‘Schouwt Zion aan, de stad van ons vastgesteld feest; mogen uw ogen Jeruzalem zien, het kalme habitakel, de tabernakel welke niet verstrooid zal worden; niet zullen haar*

pinnen worden verwijderd tot in het eeuwigdurende en al haar touwen niet verscheurd, (Jesaja 33:20; 24:23; 37:32; 66:10-14; Zacharia 12:3,6,8-10; 14:8,11,12,21; Maleachi 3:2,4; Psalm 122:1-7; Psalm 137:4-7).

Dat onder Jeruzalem op die plaatsen de Kerk wordt verstaan die door de Heer moest worden geïnstalleerd en niet het Jeruzalem in het land Kanaän, door de Joden bewoond, kan ook vaststaan uit de plaatsen in het Woord, waar daarover het volgende wordt gezegd, dat het geheel en al te gronde is gericht en dat het moet vernietigd worden, zoals in (Jeremia 5:1; 6:6,7; 7:17,18; 8:6-8; 9:10,11,13; 13:9,10,14; 14:16; Klaagliederen 1:8,9,17; Ezechiël 4:1; 5:9; 12:18,19; 15:6-8; 16:1-63; 23:1-49; Mattheüs 23:37,38; Lukas 19:41-44; 21:20-22; 23:28-30) en in vele andere plaatsen

881. Bereid zoals een bruid versierd voor haar echtgenoot, betekent die Kerk door het Woord verbonden met de Heer.

Er wordt gezegd dat Johannes de heilige stad het Nieuwe Jeruzalem, neerdalend uit God vanuit de hemel; hier, dat hij die stad zag bereid zoals een bruid versierd voor haar echtgenoot; waaruit ook blijkt, dat onder Jeruzalem de Kerk wordt verstaan en dat hij haar eerst zag als stad en daarna als maagd bruid, haar als stad uitbeeldend en haar als maagd bruid geestelijk, dus in een tweevoudige idee: de ene binnen of boven de andere, geheel en al zoals de engelen, die wanneer zij zien, horen of lezen in het Woord 'stad', in de idee van het lagere denken een stad doorvatten, maar in de idee van het hogere denken de Kerk doorvatten ten aanzien van de leer en deze zien zij, indien zij het verlangen en tot de Heer bidden, als maagd in een schoonheid en een bekleding volgens het hoedanige van de Kerk; mij is het eveneens gegeven de Kerk op die wijze te zien.

Met bereid wordt aangeduid, bekleed voor de verloving en de Kerk wordt niet anders aangejord tot de verloving en daarna tot de verbinding of het huwelijk, dan door het Woord; dit immers is het enige middel van de verbinding of van het huwelijk, omdat het Woord is uit de Heer en gaat over de Heer en dus zo de Heer en daarom wordt het ook het verbond genoemd en het verbond betekent de geestelijke verbinding; het Woord is ook gegeven ter wille van dat doel.

Dat onder de Echtgenoot de Heer wordt verstaan, blijkt uit vers 9 en 10 van dit hoofdstuk, waar Jeruzalem wordt genoemd de Bruid, de Echtgenote van het Lam'; dat de Heer de Bruidegom en de Echtgenoot wordt genoemd en de Kerk de Bruid en de Echtgenote en dat dit huwelijk is zoals het huwelijk van het goede en het ware en plaatsvindt door het Woord, zie nr. 797.

Hieruit kan vaststaan, dat met Jeruzalem bereid zoals een bruid voor haar echtgenoot, wordt aangeduid die Kerk door het Woord verbonden met de Heer.

882. En ik hoorde een grote stem vanuit de hemel, zeggende: Zie, de tabernakel Gods met de mensen, betekent de Heer vanuit de liefde sprekend en evangeliserend, dat Hijzelf nu in Zijn Goddelijk Menselijke bij de mensen tegenwoordig zal zijn.

Dit is de hemelse zin van die woorden; de hemelse engelen, namelijk de engelen van de derde hemel, verstaan ze niet anders, want onder 'een grote stem vanuit de hemel horen, zeggende', wordt door hen verstaan de Heer sprekend vanuit de Liefde en evangeliserend, omdat vanuit de hemel geen ander spreekt dan de Heer, aangezien de hemel niet de hemel is vanuit het eigene van de engelen, maar uit het Goddelijke van de Heer en de engelen zijn de ontvangende vaten ervan; onder de grote stem wordt verstaan het spreken vanuit de liefde; van groot immers wordt gesproken met betrekking tot de liefde, nrs. 656, 663; onder zie, de tabernakel Gods met de mensen wordt de hemelse Kerk verstaan en in de universele zin het hemels rijk van de Heer en in de hoogste zin het Goddelijk Menselijke van Hem, zie nr. 585. Dat onder de tabernakel in de hoogste zin wordt verstaan het Goddelijk Menselijke van de Heer, is omdat met de tempel hetzelfde wordt aangeduid, zoals kan vaststaan uit, (Johannes

2:19,21; Maleachi 3:1; Openbaring 21:22) en elders; evenzo met de tabernakel, met dit verschil, dat onder de tempel wordt verstaan het Goddelijk Menselijke van de Heer ten aanzien van het Goddelijk Ware of van de Goddelijke Wijsheid en onder de tabernakel wordt verstaan het Goddelijk Menselijke van de Heer ten aanzien van het Goddelijk Goede, of van de Goddelijke Liefde; daaruit volgt, dat onder ‘zie, de tabernakel Gods met de mensen’, wordt verstaan dat de Heer nu in Zijn Goddelijk Menselijke bij de mensen zal tegenwoordig zijn.

883. En Hij zal wonen met hen en zij zullen Zijn volken zijn en Hij zal zijn met hen hun God, betekent de verbinding van de Heer, die zodanig is, dat zij in Hem zijn en Hij in hen.

Met Hij zal wonen met hen, wordt de verbinding van de Heer met hen aangeduid, waarover hierna; daarmee dat zij Zijn volken zullen zijn en Hij zal zijn hen hun God, wordt aangeduid, dat zij van de Heer zijn en de Heer van hen en omdat met wonen met hen wordt aangeduid de verbinding, wordt er aangeduid dat zij in de Heer zullen zijn en de Heer in hen; anders vindt er geen verbinding plaats; en dat deze zodanig is, blijkt helder uit de woorden van de Heer bij Johannes: *‘Blijft in Mij en Ik in u; Ik ben de wijnstok, gij de ranken; wie in Mij blijft en Ik in hem, deze draagt veel vrucht, omdat gij zonder Mij niet wat ook kunt doen’*, (Johannes 15:4,5).

En elders: *‘In die dag zult gij bekennen dat Ik in Mijn Vader en gij in Mij en Ik in u’*, (Johannes 14:20).

‘Wie Mijn vlees nuttigt en Mijn bloed drinkt, blijft in Mij en Ik in hem’, (Johannes 6:56).

Dat de aanneming van het Menselijke en de vereniging van Dit met het Goddelijke, dat uit geboorte in hem was en de Vader wordt genoemd, tot einddoel heeft gehad de verbinding met de mensen, blijkt ook bij Johannes: *‘Voor hen heilig Ik Mijzelf, opdat ook zij geheiligd mogen zijn in de waarheid, opdat zij één zijn zoals Wij één zijn, Ik in hen en Gij in Mij’*, (Johannes 17:19,21,22,26), waaruit vaststaat, dat de verbinding is met het Goddelijk Menselijke van de Heer en dat zij wederkerig is en dat zo en niet anders de verbinding is met het Goddelijke dat de Vader wordt genoemd.

De Heer leert ook dat de verbinding plaatsvindt door de ware dingen van het Woord en door het leven daarnaar, (Johannes 14:20-24; 15:7); dit dus is het, wat wordt verstaan ‘en Hij zal zijn met hen hun God’; evenzo elders, waar dezelfde woorden staan, (Jeremia 7:23; 11:4; Ezechiël 14:11; Jeremia 24:7; 30:22; 11:20; 36:28; 37:23,27; Zacharia 8:8; Exodus 29:45). Dat met ‘wonen met hen’ wordt aangeduid de verbinding met hen, is omdat wonen de verbinding vanuit de liefde betekent, zoals uit vele plaatsen in het Woord kan vaststaan; ook uit de woningen van de engelen in de hemel; de hemel is onderscheiden in talloze gezelschappen, alle onderling volgens de verschillen van de aandoeningen die van de liefde zijn, in het algemeen en in het bijzonder; ieder gezelschap is één soort van aandoening en daar wonen zij onderscheiden volgens de verwantschappen en aanverwantschappen van die soort aandoening en in één huis wonen zij die elkaar het meest verwant zijn; vandaar betekent het samenwonen, wanneer van echtelieden sprake is, in geestelijke zin de verbinding door de liefde.

Men moet weten dat iets anders is de verbinding met de Heer en iets anders Zijn tegenwoordigheid; de verbinding met de Heer wordt aan geen anderen gegeven dan aan hen die rechtstreeks tot Hem gaan; de tegenwoordigheid aan de overigen.

884. En God zal alle traan uit hun ogen afwissen en de dood zal niet meer zijn, noch rouw, noch geroep, noch arbeid, het zal niet meer zijn, omdat de vorige dingen zijn voorbijgegaan, betekent dat de Heer hun alle smart van het gemoed zal afnemen, de vrees voor de verdoemenis, voor de boze en de valse dingen vanuit de hel en voor de verzoeken vanuit die dingen en zij zullen deze niet gedenken, omdat de draak, die ze had teweeggebracht, is uitgeworpen.

Met God zal alle traan uit hun ogen afwissen, wordt aangeduid, dat de Heer hun alle smart van het gemoed zal afnemen; wenen immers is vanuit smart van het gemoed; met de dood die niet meer zijn zal, wordt de verdoemenis aangeduid, zoals in de nrs. 325, 765, 853, 873, hier de vrees ervoor; met de rouw, die ook niet meer zal zijn, wordt aangeduid de vrees voor de boze dingen uit de hel; rouw immers betekent verschillende dingen, overal vanwege de een of andere oorzaak waarover wordt gehandeld, hier de vrees voor de boze dingen uit de hel, omdat de vrees voor de verdoemenis voorafgaat en de vrees voor de valse dingen uit de hel en ten aanzien van de verzoeken vanuit die dingen volgt; met het geroep wordt de vrees voor de valse dingen vanuit de hel aangeduid, waarover in het volgende artikel; onder de arbeid, die ook niet zal zijn, worden de verzoeken aangeduid, nr. 640; met het zal niet meer zijn, omdat de vorige dingen zijn voorbijgegaan, wordt aangeduid dat zij die niet meer zullen gedenken, omdat de draak die ze teweeg had gebracht, is uitgeworpen; dit zijn immers de vorige dingen die zijn voorbijgegaan.

Maar deze dingen moeten worden toegelicht: elk mens komt na de dood eerst in de wereld der geesten, die midden tussen de hemel en de hel is en daar wordt hij voorbereid, de goede mens tot de hemel en de boze tot de hel; over deze wereld, zie de nrs. 784, 791, 843, 850, 866, 869; en omdat zij daar met elkaar omgang hebben zoals in de natuurlijke wereld, kon het niet anders vóór het Laatste Gericht, dan dat zij die in de uiterlijke dingen burgerlijk en zedelijk waren, maar in de innerlijke dingen boos, tezamen waren en samenspraken met hen die eender in de uiterlijke dingen burgerlijk en zedelijk waren, maar in de innerlijke dingen goed; en omdat aan de bozen de aanhoudende begeerte in hen is om te verleiden, werden daarom de goeden, die met hen omgang hebben, op verschillende wijze bestookt; maar zij die door de bestokingen vanuit hen smart voelden en in vrees geraakten voor de verdoemenis en voor de boze en valse dingen uit de hel en voor zware verzoeking, werden door de Heer uit de omgang van eerdergenoemden weggenomen en naar een bepaalde aarde onder de genoemde wereld gezonden, waar ook gezelschappen zijn en daar behoed en wel zolang tot alle bozen waren gescheiden van de goeden; wat door het Laatste Gericht heeft plaatsgevonden; en toen werden degenen die in de lagere aarde waren behoed, door de Heer tot de hemel verheven. Die bestokingen werden vooral verricht door hen die onder de draak en zijn beesten worden verstaan en daarom wordt, omdat toen de draak en die beide beesten in de poel van vuur en zwavel waren geworpen, alle bestoking en vandaar de smart en de vrees voor de verdoemenis en voor de hel ophielden, gezegd tot hen die bestookt waren, dat God alle traan uit hun ogen zal afwissen en de dood niet meer zal zijn, noch rouw, noch geroep, noch arbeid; het zal niet meer zijn, omdat de vorige dingen zijn voorbijgegaan, waarmee wordt aangeduid dat de Heer hun alle smart van het gemoed afnam, de vrees voor de verdoemenis en voor de boze en de valse dingen vanuit de hel en voor de zware verzoeking vanuit die dingen en zij die niet meer zullen gedenken, omdat de draak die ze had teweeggebracht, is uitgeworpen.

Dat de draak met de beide beesten is uitgeworpen in de poel van vuur en zwavel, zie (Openbaring 19:20; 20:10); en dat de draak ze heeft bestookt, blijkt uit vele plaatsen; hij streed immers met Michaël en wilde de lichaamsvrucht verslinden die de vrouw baarde en hij vervolgde de vrouw, ging heen om oorlog te voeren met de overigen van haar zaad, (Openbaring 12:4,5,7-9,13-18) en verder (Openbaring 16:13-16) en elders.

Dat verscheidenen die innerlijk goed waren, werden behoed door de Heer om niet bestookt te worden door de draak en zijn beesten, blijkt uit, (Openbaring 6:9-11); en dat zij bestookt waren, (Openbaring 7:13-17); en dat zij daarna werden verheven tot de hemel, (Openbaring 20:4,5) en elders.

Dezen worden ook verstaan onder de gevangenen en de gebondenen in de kuil en door de Heer bevrijd, (Jesaja 24:22; 61:1; Lukas 4:18,19; Zacharia :11; Psalm 79:11).

Dit wordt eveneens in het Woord aangeduid, waar gezegd wordt dat de graven werden geopend; en ook waar gezegd wordt, dat de zielen verwachten het Laatste Gericht en dan de wederopstanding.

885. Dat geroep in het Woord wordt gezegd van de smart en de vrees vanuit de hel en vandaar voor de verwoesting daardoor, is duidelijk uit het volgende: *‘De vorige benauwdheden zullen aan de vergetelheid worden overgegeven en zij zullen voor Mijn ogen worden verborgen; dan zal in haar niet gehoord worden de stem van de wening of de stem van het geroep’*, (Jesaja 65:16,19); dit eveneens over Jeruzalem, zoals hier in de Openbaring.

‘Zij zijn zwart gekleed ter aarde toe en het geroep van Jeruzalem klimt op’, (Jeremia 14:2); waar gehandeld wordt over de rouw over de valse dingen die de Kerk verwoesten.

‘Jehovah verwachtte gericht, maar zie, schurftigheid; gerechtigheid, maar zie, geroep’, (Jesaja 5:7).

‘Een stem des geroeps van de vispoort af, omdat hun schatten ten roof worden en hun huizen tot verlating’, (Zefanja 1:10,13); en elders, zoals in, (Jesaja 14:31; 15:4-6,8; 24:11; 30:19; Jeremia 46:12,14).

Maar men moet weten, dat geroep in het Woord wordt gezegd van elke uitbarstende aandoening van het hart en daarom is het een woord van weeklagen, van aanroepen, van afsmecken uit diepe smart, van betuiging, van verontwaardiging, van belijdenis, ja zelfs van opspringing.

886. En Die op de troon zat, zei: Zie, Ik maak alle dingen nieuw en Hij zei tot mij: Schrijf, omdat deze woorden waar en getrouw zijn, betekent de Heer, sprekend over het Laatste Gericht tot hen die in de wereld der geesten zouden komen of die zouden overlijden vanaf de tijd waarop Hijzelf in de wereld was tot nu toe, namelijk deze dingen, dat de vorige hemel met de vorige aarde en de vorige Kerk, met alle en de afzonderlijke dingen daarin, zullen vergaan en dat een Nieuwe Hemel en een Nieuwe Aarde en een Nieuwe Kerk, die het Nieuwe Jeruzalem moet worden genoemd, geschapen zal worden en dat zij deze dingen voor zeker mogen weten en deze indachtig mogen zijn, omdat de Heer Zelf, dit heeft betuigd en heeft gezegd.

De dingen die in dit vers en in de volgende tot en met het achtste vers staan, zijn gezegd tot degenen die vanuit de christelijke wereld zouden komen in de wereld der geesten, wat terstond na het overlijden plaatsvindt, te dien einde dat zij zich niet zouden laten verleiden door de Babyloniërs en de drakonisten, want, zoals eerder is gezegd, allen worden na de dood vergaderd in de wereld der geesten en gaan met elkaar om zoals in de natuurlijke wereld; zij zijn daar tezamen met de Babyloniërs en de drakonisten, die aanhoudend blaken van begeerte om te verleiden en aan wie het ook was toegestaan om voor zich als het ware hemelen te grondvesten door fantastische en bedrieglijke kunstgrepen, waarmee zij ook hadden kunnen verleiden; opdat dit niet zou gebeuren, zijn deze dingen door de Heer gezegd, opdat zij voor zeker zouden weten, dat die hemelen met hun aarden zouden vergaan en dat de Heer een Nieuwe Hemel en een Nieuwe Aarde zou scheppen, wanneer diegenen gezaligd moeten worden, die zich niet hebben laten verleiden; maar men moet weten, dat deze dingen zijn gezegd tot hen die vanaf de tijd van de Heer tot aan het Laatste Gericht, dat plaatsvond in het jaar 1757, hebben geleefd, omdat die verleid hebben kunnen worden; nadien kunnen zij het daar echter niet, omdat de Babyloniërs en de drakonisten afgescheiden zijn en uitgeworpen. Maar nu tot de ontvouwing; onder Hem Die op de troon zat, wordt de Heer verstaan, nr. 808; dat de Heer het hier zei op de troon, is omdat Hij zei: Zie, Ik maak alle dingen nieuw, waarmee wordt aangeduid, dat Hij het Laatste Gericht zal houden en dan een Nieuwe Hemel en een Nieuwe Aarde zal scheppen en een Nieuwe Kerk met alle en de afzonderlijke dingen die daarin zijn; dat de troon het gericht is in de uitbeeldende vorm, zie de nrs. 229, 845, 865; dat de vorige hemel en de vorige Kerk ten dage van het Laatste Gericht vergingen, nrs. 865, 877; met Hij zei tot mij: Schrijf, omdat deze dingen waar en getrouw zijn, wordt aangeduid dat zij deze dingen voor zeker mogen weten en die indachtig mogen zijn, omdat de Heer Zelf, het heeft betuigd en heeft gezegd; daarmee dat de Heer voor de tweede maal gebruik maakte van de uitdrukking Hij zei, wordt aangeduid, dat zij het voor zeker mogen weten; met schrijf

wordt aangeduid ter herinnering of dat zij dit indachtig mogen zijn, nr. 639; en met deze woorden zijn waar en getrouw, wordt aangeduid dat zij moeten worden geloofd, omdat de Heer Zelf, het heeft betuigd en heeft gezegd.

887. En Hij zei tot mij: Het is geschied, betekent dat het de Goddelijke Waarheid is. Dat met Hij zei tot mij, wordt aangeduid dat het de Goddelijke Waarheid is, is omdat de Heer voor de derde maal zei ‘Hij zei’ tot mij; en verder omdat Hij zei, het is geschied in de tegenwoordige tijd; en wat de Heer voor de derde maal zegt, is omdat men het geloven moet omdat het de Goddelijke Waarheid is en verder wat Hij zegt in de tegenwoordige tijd; driemaal immers betekent het volledige tot het einde, nr. 505; evenzo wanneer er, als Hij iets zal doen, wordt gezegd: Het is geschied.

888. Ik ben de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde, betekent opdat zij weten, dat de Heer is God van hemel en aarde en dat uit Hem alle dingen in de hemelen en op aarde zijn gemaakt en door Zijn Goddelijke Voorzienigheid worden geregeerd en volgens die geschieden.

Dat de Heer de Alfa en de Omega, de Aanvang en het Einde is, en dat daaronder wordt verstaan dat uit Hem alle dingen zijn gemaakt, worden geregeerd en geschieden en meer dingen, zie de nrs. 13,29-31, 38,57, 92.

Dat de Heer de God van hemel en aarde is, blijkt uit Zijn woorden bij Johannes: ‘*Mij is gegeven de mogendheid over alle vlees*’, (Johannes 17:2); en bij Mattheüs: ‘*Mij is gegeven alle mogendheid in de hemel en op aarde*’, (Mattheüs 28:18); en dat ‘*uit Hem alle dingen zijn gemaakt die gemaakt zijn*’, (Johannes 1:3,14).

Dat alle dingen die uit Hem gemaakt of geschapen zijn, door Zijn Goddelijke Voorzienigheid worden geregeerd, is duidelijk.

889. Ik zal de dorstende geven vanuit de bron van het water des levens om niet, betekent dat de Heer aan hen die de ware dingen verlangen vanuit enig geestelijk nut, vanuit Zich door het Woord alle dingen zal geven die voor dat nut bevorderlijk zijn.

Met de dorstende wordt degene aangeduid die het ware verlangt vanuit enig geestelijk nut, waarover hierna; met de bron van het water des levens, wordt de Heer en het Woord aangeduid, nr. 384; met geven om niet, wordt aangeduid vanuit de Heer en niet vanuit enig inzicht van de mens.

Dat met dorsten wordt aangeduid verlangen vanuit enig geestelijk nut, is omdat er een dorst of een verlangen is naar erkentissen van het ware vanuit het Woord vanwege een natuurlijk nut en eveneens vanwege een geestelijk nut; vanwege een natuurlijk nut bij hen die ten doel hebben geleerdheid en door die geleerdheid, faam, eer en gewin, dus zichzelf en de wereld; maar vanwege een geestelijk nut bij hen die ten doel hebben de naaste te dienen vanuit de liefde tot hem, zorg te dragen voor de zielen van hen, ook voor hun eigen ziel, dus ter wille van de Heer, de naaste en het heil; aan dezen wordt vanuit de bron van het water des levens, dat wil zeggen, vanuit de Heer door het Woord, het ware gegeven voor zoveel als het voor dat nut bevorderlijk is; aan de overigen wordt daaruit het ware niet gegeven; zij lezen het Woord en al het leerstellig ware daar òf zien zij niet, òf indien zij het wel zien, verkeren zij het in het valse, niet zozeer in het spreken wanneer het vanuit het Woord wordt geuit, maar in hun denken daarover.

Dat hongeren betekent het goede verlangen en dorsten het ware verlangen, zie de nrs. 323, 381.

890. Die overwint zal alle dingen erfelijk bezitten en Ik zal hem God zijn en hij zal Mij een zoon zijn, betekent dat zij die de boze dingen overwinnen bij zich, dat wil zeggen, de duivel en niet bezwijken wanneer zij door de Babyloniërs en de drakonisten worden verzocht, in de hemel zullen komen en daar zullen leven in de Heer en de Heer in hen.

Onder overwinnen wordt hier verstaan, de boze dingen bij zichzelf overwinnen, dus de duivel en niet bezwijken wanneer zij worden verzocht door de Babyloniërs en de drakonisten; dat de boze dingen bij zich overwinnen is ook de duivel overwinnen, is omdat onder de duivel elk boze wordt verstaan; met erfelijk alle dingen bezitten, wordt aangeduid in de hemel komen en dan in het bezit van alle goede dingen die daar zijn uit de Heer, dus in de goede dingen uit de Heer en van de Heer zijn, als zoon erfgenaam; vandaar wordt de hemel een erfenis genoemd, (Mattheüs 19:29; 25:34); met Ik zal hem God zijn en hij zal Mij een zoon zijn, wordt aangeduid dat zij in de hemel zullen zijn in de Heer en de Heer zal zijn in hen, zoals in de nrs. 882, 883; waar eendere woorden staan, alleen dat daar wordt gezegd dat zij Zijn volken zullen zijn en Hij met hen hun God zal zijn.

Dat zij die rechtstreeks tot de Heer gaan, Zijn zonen zijn, is omdat zij opnieuw zijn geboren uit Hem, dat wil zeggen, wederverwekt en daarom noemde Hij Zijn discipelen zonen, (Johannes 12:36; 13:33; 21:5).

891. De vreesachtigen echter en trouwelozen en gruwelijken, betekent hen die in geen geloof zijn en in geen naastenliefde en vandaar in de boze dingen van elk geslacht.

Met de vreesachtigen worden degenen aangeduid die in geen geloof zijn, waarover hierna; met de trouwelozen worden degenen aangeduid die in geen naastenliefde jegens de naaste zijn; die zijn immers onoprecht en bedrieglijk, dus trouweloos; met de gruwelijken worden degenen aangeduid die in de boze dingen van elk geslacht zijn; de gruwelen immers in het Woord betekenen in het algemeen de boze dingen die in de zes laatste geboden van de Decaloog worden genoemd, zoals kan vaststaan bij Jeremia: *‘Verlaat u niet op woorden der leugen, door te zeggen: De tempel van Jehovah, de tempel van Jehovah, de tempel van Jehovah zijn die; zult gij door te stelen, te doden, te echtbreken en te zweren door leugen, daarna komen en staan vóór Mij in dit huis, terwijl gij deze gruwelen doet’*, (Jeremia 7:2-4,9-11); en dus overal elders.

Dat met de vreesachtigen degenen worden aangeduid die in geen geloof zijn, blijkt uit het volgende: *‘Jezus zei tot de discipelen: Waarom zijt gij vreesachtig, gij mensen van klein geloof’*, (Mattheüs 8:26; Markus 4:39,40; Lukas 8:25).

‘Jezus zei tot de overste van de synagoge: Vrees niet, geloof slechts, dan zal uw dochter behouden worden’, (Lukas 8:49,50; Markus 5:36).

‘Vrees niet, gij kleine kudde; omdat het uw Vader behaagd heeft ulieden het Koninkrijk te geven’, (Lukas 12:32).

Evenzo met *‘zijt niet bevreesd’*, (Mattheüs 17:6,7; 28:3-5,10; Lukas 1:12,13,30; 2:9,10; 5:8-10) en elders.

Uit al deze dingen kan vaststaan dat met de vreesachtigen en de trouwelozen en de gruwelijken degenen worden aangeduid die in geen geloof zijn en in geen naastenliefde en vandaar in boze dingen van elk geslacht.

892. En doodslagers en hoereerders en bezweerdere en afgodendienaars en leugenaars, betekent al degenen die de geboden van de Decaloog voor niets achten en niet enig boze dingen die daar genoemd worden als zonden schuwen en daarom daarin leven.

Wat met de vier geboden van de Decaloog, namelijk gij zult niet doden, niet echtbreken, niet stelen en niet vals getuigen, in de drievoudige zin: de natuurlijke, de geestelijke en de hemelse zin, wordt aangeduid, zie het werk *‘de Leer des Levens voor het Nieuwe Jeruzalem’*, nrs. 62 tot 91; en daarom is het niet nodig die hier opnieuw te ontvouwen; maar in plaats van het zevende gebod, namelijk gij zult niet stelen, worden hier genoemd de bezweerdere en de afgodendienaars en met de bezweerdere worden degenen aangeduid die de ware dingen navorsen, die zij vervalsen om daarmee valse en boze dingen te bevestigen, zoals degenen doen die dit ware aanvatten dat *‘niemand het goede kan doen uit zich’* en daarmee het geloof alleen bevestigen; dit is immers een soort van geestelijke diefstal; wat verder de bezwering is,

zie nr. 462; met de afgodendienaars worden degenen aangeduid die niet vanuit het Woord, dus niet vanuit de Heer, maar vanuit het eigen inzicht de eredienst instellen of in de eredienst zijn, nr. 459; zoals ook degenen gedaan hebben die vanuit een enkele uitspraak van Paulus, vals verstaan en niet vanuit enig Woord van de Heer, de universele leer van de Kerk hebben gefabriceerd, wat eveneens een soort van geestelijke diefstal is; met de leugenaars worden degenen aangeduid die in de valse dingen vanuit het boze zijn.

893. Hun deel is in de poel brandend van vuur en zwavel; dat dit betekent voor hen de hel, waar de liefden van het valse en de begeerten van het boze zijn, blijkt uit wat is ontvouwd in de nrs. 835, 872, waar eendere woorden staan.

894. Hetwelk is de tweede dood; dat dit de verdoemenis betekent, blijkt ook uit wat eerder is ontvouwd in de nrs. 853, 873.

895. En tot mij kwam een van de zeven engelen hebbende de zeven fiolen vol van de zeven laatste plagen en hij sprak met mij, zeggende: Kom ik zal u tonen de bruid, de echtgenote van het Lam, betekent de invloeiing en de openbaring uit de Heer vanuit het binnenste van de hemel ten aanzien van de Nieuwe Kerk, die door het Woord verbonden zal zijn met de Heer. Onder een van de zeven engelen hebbende de zeven fiolen vol van de zeven laatste plagen en die met mij sprak, wordt de Heer verstaan, invloeiend vanuit het binnenste van de hemel en door de binnenste hemel sprekend en hier openbarend de dingen die volgen; dat onder deze engel de Heer wordt verstaan, blijkt uit de ontvouwing van hoofdstuk 15, vers 5 en 6, waar deze woorden staan: Na deze dingen zag ik, toen zie, de tempel van de tabernakel in de hemel werd geopend en de zeven engelen hebbende de zeven plagen gingen uit; dat daarmee wordt aangeduid dat het binnenste van de hemel werd gezien, waar de Heer in Zijn Heiligheid en in de Wet, namelijk de Decaloog, is, zie de nrs. 669, 670; en verder ook uit de ontvouwing van hoofdstuk 17 vers 1, waar deze woorden staan: *‘En een uit de zeven engelen hebbende de zeven fiolen, kwam en sprak met mij, zeggende: Kom, ik zal u tonen het gericht van de grote loonhoer’*, (Openbaring 17:1); dat daarmee wordt aangeduid de invloeiing en de onthulling uit de Heer vanuit het binnenste van de hemel ten aanzien van het rooms-katholieke godsdienstige, zie de nrs. 718, 719; daaruit blijkt, dat onder ‘tot mij kwam een van de zeven engelen hebbende de zeven fiolen vol van de zeven laatste plagen en sprak met mij, zeggende’, wordt verstaan de Heer, invloeiend vanuit het binnenste van de hemel; en dat met ‘kom, ik zal u tonen’, de openbaring wordt aangeduid; en dat met de Bruid, de Echtgenote van het Lam, wordt aangeduid de Nieuwe Kerk, die door het Woord verbonden zal zijn met de Heer, zoals in nr. 881; die Kerk wordt Bruid genoemd wanneer zij wordt geïnstalleerd en Echtgenote wanneer zij geïnstalleerd is, hier de Bruid Echtgenote, omdat zij voorzeker geïnstalleerd moet worden.

896. En hij voerde mij heen in de geest op een grote en hoge berg en hij toonde mij de grote stad, het heilige Jeruzalem, neerdalend vanuit de hemel uit God, betekent Johannes overgebracht in de derde hemel en zijn gezicht daar geopend en waar toen werd geopenbaard de Nieuwe Kerk van de Heer ten aanzien van de leer in de vorm van een stad. Met hij voerde mij heen in de geest op een grote en hoge berg, wordt aangeduid dat Johannes werd overgebracht in de derde hemel, waar degenen zijn die in de liefde uit de Heer zijn en in de leer van het echte ware uit Hem; van groot wordt ook gesproken met betrekking tot het goede van de liefde en van hoog met betrekking tot de ware dingen; dat met heengevoerd tot de berg wordt aangeduid tot de derde hemel, is omdat er wordt gezegd in de geest en wie in de geest is, die is ten aanzien van het gemoed en het gezicht ervan in de geestelijke wereld en daar wonen de engelen van de derde hemel op bergen, de engelen van de tweede hemel op heuvels en de engelen van de laatste hemel in de dalen tussen de heuvels en de bergen; en

daarom wordt, wanneer iemand in de geest op een berg wordt gevoerd, aangeduid dat hij is gevoerd in de derde hemel; dit heenvoeren vindt ogenblikkelijk plaats, omdat het plaatsvindt door een verandering van staat van het gemoed; met hij toonde mij, wordt aangetoond het toen geopende gezicht en de openbaring; met de grote stad, het heilige Jeruzalem, neerdalend vanuit de hemel uit God, wordt aangeduid de Nieuwe Kerk van de Heer, zoals eerder in de nrs. 879, 880, waar ook is ontvouwd, vanwaar het is dat gezegd wordt ‘heilig’ en dat gezegd wordt ‘neerdalend vanuit de hemel uit God’; dat zij gezien werd in de vorm van een stad, is omdat de stad de leer betekent, nrs. 194, 712 en de Kerk is de Kerk krachtens de leer en krachtens het leven daarnaar; gezien is zij ook als stad, opdat zij beschreven zou worden ten aanzien van al haar hoedanigheden en dit wordt beschreven met: haar muur, poorten, fundamenten en met verschillende maten.

Eender wordt de Kerk beschreven bij Ezechiël, waar ook wordt gezegd dat de profeet *‘in de gezichten Gods werd heengeleid op een zeer hoge berg en een stad aan de zijde van het zuiden zag, welke de engel ook mat ten aanzien van de muur en de poorten en ten aanzien van de breedten en hoogten’*, (Ezechiël 40:2).

Iets eenders wordt ook verstaan onder deze dingen bij Zacharia: *‘Ik zei tot de engel: Waar gaat gij heen; hij zei: Om te meten Jeruzalem, om te zien hoe groot haar breedte is en hoe groot haar lengte’*, (Zacharia 2:2).

897. Hebbende de heerlijkheid Gods; en haar schijnsel was de allerkostbaarste steen gelijk, evenals de steen jaspis, gelijk als kristal glanzend, betekent dat in die Kerk zal zijn het Woord, dat wordt verstaan, omdat het doorschijnend is vanuit zijn geestelijke zin.

Met de heerlijkheid Gods wordt het Woord in Zijn Goddelijk licht aangeduid, waarover hierna; met haar licht wordt aangeduid het Goddelijk Ware daar; dit immers wordt onder het licht verstaan in het Woord, nrs. 796, 799; met de allerkostbaarste steen gelijk, evenals de steen jaspis, gelijk als kristal glanzend, wordt aangeduid dit lichtend en doorschijnend vanuit zijn geestelijke zin, waarover ook hierna.

Met die woorden wordt beschreven het verstand van het Woord bij hen die in de leer van het Nieuwe Jeruzalem zijn en in het leven volgens die leer; bij dezen licht het Woord als het ware wanneer het gelezen wordt; het licht uit de Heer door middel van de geestelijke zin, omdat de Heer het Woord is en de geestelijke zin is in het licht van de hemel, dat uit de Heer als Zon voortgaat en het Licht dat uit de Heer als Zon voortgaat, is in zijn wezen het Goddelijk Ware van Zijn Goddelijke Wijsheid.

Dat in de afzonderlijke dingen van het Woord een geestelijke zin is en dat het Woord doorschijnend is vanuit het licht van die zin, bij hen die uit de Heer in de echte ware dingen zijn, is getoond in het werk *‘de Leer van het Heilige Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’*.

Dat onder de heerlijkheid van God het Woord in dat Goddelijk licht wordt verstaan, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *‘Het Woord is Vlees geworden en wij hebben Zijn heerlijkheid gezien zoals de heerlijkheid van de Eniggeborene uit de Vader’*, (Johannes 1:14); dat onder de heerlijkheid wordt verstaan de heerlijkheid van het Woord of het Goddelijk Ware daarin, is duidelijk, aangezien gezegd wordt *‘het Woord is Vlees geworden’*; iets eenders wordt onder de heerlijkheid verstaan in wat volgt, waar gezegd wordt: de heerlijkheid Gods heeft haar verlicht en haar lamp is het Lam, vers 23.

Iets eenders wordt verstaan onder de heerlijkheid waarin *‘zij de Zoon des Mensen zullen zien, wanneer Hij zal komen in de wolken des hemels’*, (Mattheüs 24:30; Markus 13:26) zie ook de nrs. 22, 642, 820; ook niet iets anders wordt verstaan onder *‘de troon der heerlijkheid waarop de Heer zal zitten wanneer Hij zal komen tot het Laatste Gericht’*, (Mattheüs 25:31), omdat Hij eenieder zal richten volgens de ware dingen van het Woord; en daarom wordt er ook gezegd, dat Hij zal komen in Zijn heerlijkheid.

Toen de Heer van gedaante veranderd werd, wordt er ook gezegd dat ‘Mozes en Elia werden gezien in de heerlijkheid’, (Lukas 9:30,31); met Mozes en Elia wordt daar het Woord aangeduid; ook de Heer Zelf gaf Zich toen voor de discipelen te zien als het Woord in Zijn heerlijkheid; dat de heerlijkheid het Goddelijk Ware betekent, daarover zie men meer uit het Woord eerder in nr. 629.

Dat het Woord wordt vergeleken met de allerkostbaarste steen, evenals de steen jaspis, gelijk als kristal glanzend, is omdat de kostbare steen het Goddelijk Ware van het Woord betekent, nrs. 231, 540, 726, 823 en de steen jaspis betekent het Goddelijk Ware van het Woord in de letterlijke zin, doorschijnend vanuit het Goddelijk Ware in de geestelijke zin; dit wordt met de steen jaspis aangeduid in, (Exodus 28:20; Ezechiël 28:13) en in wat in dit hoofdstuk volgt, waar gezegd wordt ‘dat de bouw van de muur van het heilige Jeruzalem was jaspis’, vers 18; en omdat het Woord in de zin van de letter doorschijnend is vanuit de geestelijke zin, wordt er gezegd jaspis, gelijk als kristal glanzend; alle verlichting die degenen hebben die in de Goddelijke Ware dingen uit de Heer zijn, is daarvandaan.

898. Hebbende een grote en hoge muur, betekent het Woord in de letterlijke zin, waar vanuit de leer van de Nieuwe Kerk is.

Aangezien onder de stad het Heilige Jeruzalem de Nieuwe Kerk van de Heer ten aanzien van de leer wordt verstaan, wordt onder haar muur niet iets anders verstaan dan het Woord in de zin van de letter, waar vanuit de leer is; die zin immers beschermt de geestelijke zin, die van binnen schuilt, zoals een muur de stad en haar bewoners; dat de zin van de letter de basis, de samenhouder en het firmament van die geestelijke zin is, zie het werk ‘de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift’, nrs. 27 tot 36; en dat die zin de bewaking is opdat de innerlijke Goddelijke Ware dingen, die van de geestelijke zin ervan zijn, niet worden gekwetst, nr. 97; en verder dat de leer van de Kerk moet worden geput vanuit de zin van de letter van het Woord en door die moet worden bevestigd, nrs. 50 tot 61.

Gezegd wordt een grote en hoge muur, omdat het Woord wordt verstaan ten aanzien van het Goddelijk Goede en het Goddelijk Ware; van groot immers wordt gesproken met betrekking tot het goede en van hoog met betrekking tot het ware, zoals eerder in nr. 896.

Met de muur wordt dat aangeduid wat beschermt en waar over de Kerk wordt gehandeld wordt het Woord in de zin van de letter aangeduid ook in de volgende plaatsen: ‘*Op uw muren, o Jeruzalem, heb Ik wachters aangesteld, dag en nacht zullen zij niet zwijgen, gedenkende Jehovah*’, (Jesaja 62:6).

‘*Zij zullen u noemen de stad van Jehovah, het Zion van de Heilige Israëls en gij zult uw muren heil noemen en uw poorten lof*’, (Jesaja 60:14,18).

‘*Jehovah zal zijn tot een muur van vuur rondom en tot heerlijkheid in het midden van haar*’, (Zacharia 2:5).

‘*De zonen van Arvad op uw muren en de Gammadieten hingen hun schilden op de muren rondom en vervolmaakten uw schoonheid*’, (Ezechiël 27:11); deze dingen ten aanzien van Tyrus, waarmee de Kerk ten aanzien van de erkenningen van het ware vanuit het Woord wordt aangeduid.

‘*Loopt om door de straten van Jeruzalem en ziet of er iemand is zoekende de waarheid; klimt op haar muren en werpt neder*’, (Jeremia 5:1,10).

‘*Jehovah heeft gedacht te verderven de muur der dochter Zions; Hij deed de voormuur en de muur rouwen, tezamen verkwijnen zij; geen wet en profeten*’, (Klaagliederen 2:8,9).

‘*Zij zullen omlopen in de stad, zij zullen op de muur lopen, zij zullen klimmen in de huizen, door de vensters zullen zij binnenkomen*’, (Joël 2:9); dit ten aanzien van de vervalsingen van het ware.

‘*Overdag en 's nachts gaan de goddelozen rond in de stad, op haar muren; verdervingen in het midden van haar*’, (Psalm 55:11,12; Jesaja 22:5; 56:5; Jeremia 1:15; Ezechiël 27:11; Klaagliederen 2:7).

Dat het Woord in de zin van de letter met een muur wordt aangeduid, blijkt helder uit de volgende verzen van dit hoofdstuk, namelijk dat er veel wordt gehandeld over de muur, haar poorten, fundamenten en maten; de oorzaak hiervan is deze, dat de leer van de Nieuwe Kerk, die met de stad wordt aangeduid, enig en alleen is vanuit de zin van de letter van het Woord.

899. Hebbende twaalf poorten, betekent daar alle erkentnissen van het ware en het goede, waardoor de mens in de Kerk wordt binnengeleid.

Met de poorten worden de erkentnissen van het ware en het goede vanuit het Woord aangeduid, omdat daardoor de mens wordt binnengeleid in de Kerk; de muur immers, waarin de poorten waren, betekent het Woord, nr. 898; en in wat volgt wordt gezegd ‘dat de twaalf poorten, twaalf parels waren, ieder van de poorten een parel’, vers 21; en met parels worden de erkentnissen van het ware en het goede aangeduid, nr. 727; dat de mens door die in de Kerk wordt binnengeleid, zoals door de poorten in de stad, is duidelijk; dat twaalf allen betekent, zie nr. 348.

Met de poorten worden de erkentnissen van het ware en het goede ook aangeduid in deze plaatsen: *‘Ik zal uw fundamenten stellen tot saffieren, en Ik zal tot pyroop stellen uw zonnen en uw poorten tot karbonkelstenen’*, (Jesaja 54:11,12).

‘Jehovah heeft lief de poorten van Zion boven alle habitakels van Jakob; heerlijk dingen moeten worden gezegd in u, o stad Gods’, (Psalm 87:2,3).

‘Gaaf in door zijn poorten in belijdenis, belijdt Hem, zegent Zijn Naam’, (Psalm 100:4).

‘Staande waren onze voeten in uw poorten, o Jeruzalem; Jeruzalem is ingebouwd zoals een stad die als één samenhangt’, (Psalm 122:2,3).

‘Loof, o Jeruzalem, Jehovah, want Hij bevestigt de grendelen van uw poorten, Hij zegent uw zonen in uw midden’, (Psalm 147:12,13).

‘Opdat ik al Uw lof kan opsommen in de poorten van de dochters van Zion’, (Psalm 9:15).

‘Opent de poorten, opdat de gerechte natie binnenga, bewarende de getrouwigheden’, (Jesaja 26:2).

‘Verheft de stem, opdat de poorten der vorsten komen’, (Jesaja 13:2).

‘Gezegend zij die Zijn bevelen doen en door de poorten mogen ingaan in de stad’, (Openbaring 22:14).

‘Heft uw hoofden op, gij poorten, opdat de Koning der heerlijkheid inga’, (Psalm 24:7,9).

‘De wegen van Zion rouwen, al haar poorten zijn verwoest, haar priesters zuchten’, (Klaagliederen 1:4).

‘Jehudah rouwde en haar poorten zijn slap geworden’, (Jeremia 14:2).

‘Jehovah heeft gedacht te verderven de muur der dochter van Zion; haar poorten zijn in de aarde verzonken’, (Klaagliederen 2:9).

‘Die een mens doen zondigen in het Woord en hem die bestraft, strikken leggen in de poort’, (Jesaja 29:21).

‘Hij verkoos nieuwe goden; toen begon hij de poorten aan te vallen’, (Richteren 5:8) en ook elders in (Jesaja 3:25,26; 14:31; 22:7; 24:12; 28:6; 62:10; Jeremia 1:15; 15:7; 31:38,40; Micha 2:13; Nahum 3:13; Richteren 5:11).

Aangezien de poorten de binnenleidende ware dingen betekenden, namelijk de erkentnissen van het Woord, zaten daarom de Ouderen van de stad in de poorten en richtten, zoals in (Deuteronomium 21:18-22; 22:15; Klaagliederen 5:14; Amos 5:12,15; Zacharia 8:16).

900. En op de poorten twaalf engelen en namen daarop geschreven, die zijn van de twaalf stammen van de zonen Israëls, betekent de Goddelijke Ware en Goede dingen van de hemel, en tevens de Goddelijke Ware en Goede dingen van de Kerk, in die erkentnissen en eveneens bewakingen, opdat niemand zal binnentreden tenzij hij in deze is vanuit de Heer.

Met de twaalf engelen worden hier alle ware en goede dingen van de hemel aangeduid, aangezien met de engelen in de hoogste zin de Heer wordt aangeduid en in de algemene zin

de hemelen vanuit de engelen en in de bijzondere zin de ware en de goede dingen van de hemel uit de Heer, zie de nrs. 5, 170, 258, 344, 415, 465, 647, 648, 657, 718; hier de ware en goede dingen van de hemel, omdat er volgt ‘en namen daarop geschreven, die zijn van de twaalf stammen van de zonen Israëls’, waarmee alle ware en goede dingen van de Kerk worden aangeduid, nr. 349.

Met op de poorten, wordt aangeduid in die erkenenissen, omdat ‘op’ in het Woord betekent ‘binnen’; de oorzaak hiervan is dat wat het hoogste is in de opeenvolgende orde, het binnenste is in de gelijktijdige orde en daarom wordt de derde hemel zowel de hoogste als de binnenste genoemd; vandaar is het, dat op de poorten betekent in de erkenenissen van het ware; met namen daarop geschreven, wordt aangeduid alle hoedanigheid ervan, dus eveneens daarin, want al het hoedanige is vanuit de innerlijke dingen in de uiterlijke dingen.

Dat met dezelfde woorden worden aangeduid de bewakingen opdat niet iemand in de Kerk zal binnengaan, tenzij hij in die erkenenissen is vanuit de Heer, is duidelijk, omdat de engelen werden gezien staande op de poorten en eveneens de namen van de stammen Israëls daarop waren geschreven.

Gezegd wordt dat de ware en de goede dingen van de hemel en van de Kerk zijn in de erkenenissen die vanuit het Woord zijn, waardoor het binnenleiden in de Kerk plaatsvindt, omdat de erkenenissen van het ware en het goede vanuit het Woord, wanneer daarin het geestelijke vanuit de hemel uit de Heer is, niet erkenenissen worden genoemd, maar waarheden; maar indien daarin niet het geestelijke vanuit de hemel uit de Heer is, zijn zij niets dan wetenschappelijke dingen.

901. Van het oosten drie poorten, van het noorden drie poorten, van het zuiden drie poorten en van het westen drie poorten, betekent dat de erkenenissen van het ware en het goede waarin het geestelijk leven is vanuit de hemel uit de Heer, waardoor het binnenleiden in de Nieuwe Kerk plaatsvindt, zijn voor degenen die in de liefde of de aandoening van het goede zijn meer of minder en voor hen die in de wijsheid of de aandoening van het ware zijn meer of minder. Met de poorten worden nu de erkenenissen van het ware en het goede aangeduid, waarin het geestelijk leven is vanuit de hemel uit de Heer, omdat boven de poorten de twaalf engelen waren en de namen van de twaalf stammen van de zonen Israëls geschreven, waarmee dat leven in die erkenenissen wordt aangeduid, zoals blijkt uit wat eerder in nr. 900 is ontvouwd; dat de poorten de erkenenissen van het ware en het goede aanduiden, waardoor het binnenleiden in de Nieuwe Kerk plaatsvindt, zie nr. 899; dat het drie poorten aan het oosten, drie aan het noorden, drie aan het zuiden en drie aan het westen waren, is omdat met het oosten de liefde en de aandoeningen van het goede in een hogere graad wordt aangeduid, dus meer en met het westen de liefde en de aandoening van het goede in een lagere graad wordt aangeduid, dus minder; door het zuiden wordt de wijsheid en de aandoening van het ware aangeduid in een hogere graad, dus meer, en door het noorden wordt de wijsheid en de aandoening van het ware aangeduid in een lagere graad, dus minder; dat die dingen worden aangeduid met het oosten, westen, zuiden en noorden, is omdat de Heer de Zon van de geestelijke wereld is en van Zijn aangezicht uit zijn het oosten en het westen en aan de zijden zijn het zuiden en het noorden: aan de rechterzijde het zuiden en aan de linkerzijde het noorden; en daarom wonen degenen die meer in de liefde tot de Heer en vandaar in de aandoening ervan zijn, in het oosten en zij die het minder zijn, in het westen; en zij die meer in de wijsheid vanuit de aandoening van het ware zijn, in het zuiden en zij die het minder zijn, in het noorden.

Dat de woningen van de engelen in een zodanige orde zijn, zie het werk ‘Hemel en Hel’, te Londen uitgegeven, nrs. 141 tot 153.

Dat er drie poorten waren aan iedere streek, is omdat drie betekent allen, nrs. 400, 505.

902. En met de muur van de stad hebbende twaalf fundamenten, betekent dat het Woord in de zin van de letter alle dingen van de leer van de Nieuwe Kerk bevat.

Met de muur van de stad wordt het Woord in de zin van de letter aangeduid, nr. 898; en met de twaalf fundamenten worden alle dingen van de leer van de Kerk aangeduid; met de fundamenten worden de leerstellingen aangeduid en met twaalf alle; ook wordt de Kerk op de leer gegrondvest, zij leert immers hoe men moet geloven en hoe men moet leven; en de leer moet nergens anders dan vanuit het Woord worden geput; dat het is vanuit de letterlijke zin van het Woord zie het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift', nrs. 50 tot 61.

Aangezien alle dingen van de leer met de twaalf fundamenten van de muur van de stad van het Nieuwe Jeruzalem worden aangeduid en de Kerk de Kerk is vanuit de leer, wordt daarom over haar fundamenten in het bijzonder gehandeld in de verzen 19 en 20.

In het Woord worden ettelijke malen de fundamenten van de aarde genoemd en daaronder worden niet de fundamenten van de aarde verstaan, maar de fundamenten van de Kerk; de aarde immers betekent de Kerk, nr. 285; en de fundamenten van de Kerk zijn geen andere dan die welke vanuit het Woord zijn en de leerstellingen worden genoemd; het is immers het Woord zelf dat de Kerk grondvest.

De leerstellingen vanuit het Woord worden ook met de fundamenten aangeduid in deze plaatsen: *'Hebt gij de fundamenten van de aarde niet verstaan'*, (Jesaja 40:21).

'Ik leg Mijn woorden in uw mond om de hemelen te planten en om de aarde te gronden', (Jesaja 51:16).

'Zij erkennen niet, zij verstaan niet, zij wandelen in de duisternis, alle fundamenten van de aarde wankelen', (Psalm 82:5).

'Het woord van Jehovah, Die de hemelen uitspant en de aarde grondvest en de geest van de mens in het midden van hem formeert', (Zacharia 12:1).

'Jehovah heeft te Zion een vuur aangestoken, dat haar fundamenten heeft verteerd', (Klaagliederen 4:11).

'De goddelozen schieten in de duisternis naar de rechten van harte, omdat de fundamenten ineensorten', (Psalm 11:2,3).

'Hoort, gij bergen, de twist van Jehovah, gij sterke fundamenten van de aarde, omdat de twist van Jehovah met Zijn volk is', (Micha 6:2).

'De sluizen uit de hoogte zijn geopend, en de fundamenten van de aarde zijn geschud, de aarde is verbroken, de aarde is vaneengescheurd, de aarde is geschud', (Jesaja 24:18-29; 14:32; 48:13; 51:13; Psalm 24:2; Psalm 102:26; 104:5,6; 2 Samuël 22:8,16).

Wie niet denkt dat de aarde de Kerk betekent, kan niet naders dan hier, waar hij de fundamenten van de aarde leest, louter natuurlijk, ja zelfs stoffelijk denken; evenzo als het zou zijn, indien hij niet dacht dat de stad Jeruzalem hier de Kerk betekent, als hij leest van haar muur, fundamenten, straten, maten en meer dingen, die in dit hoofdstuk worden beschreven als van de stad, terwijl die toch van de Kerk zijn, dus niet stoffelijk, maar geestelijk verstaan.

903. En daarin de namen van de twaalf apostelen van het Lam, betekent alle dingen van de leer vanuit het Woord ten aanzien van de Heer en ten aanzien van het leven volgens Zijn geboden.

Dat de namen van de twaalf apostelen van het Lam in de fundamenten waren geschreven, is omdat met de twaalf apostelen de Kerk van de Heer wordt aangeduid ten aanzien van al haar dingen, nrs. 79, 233, 790; hier ten aanzien van alle dingen van haar leer, omdat hun namen geschreven waren op de twaalf fundamenten, waarmee alle dingen van de leer van het Nieuwe Jeruzalem worden aangeduid, nr. 902; met de twaalf namen wordt al het hoedanige van haar aangeduid en al het hoedanige van haar heeft betrekking op twee dingen in de leer en vandaar

in die Kerk; op de Heer en op het leven volgens Zijn geboden; daarom worden deze aangeduid.

Dat alle dingen van de leer van het Nieuwe Jeruzalem betrekking hebben op die twee zaken, is omdat zij de universele dingen ervan zijn, waarvan alle afzonderlijke afhangen en zij de wezenlijke dingen zijn vanuit welke alle formele dingen voortgaan; zij zijn vandaar zoals de ziel en het leven van alles van de leer van haar; het zijn er weliswaar twee, maar het ene kan niet van het andere worden gescheiden, want die scheiden zou gelijk staan met de Heer van de mens en de mens van de Heer scheiden en dan is de Kerk er niet; deze twee zijn verbonden zoals de twee Tafelen van de Wet, waarvan de ene dingen bevat die van de Heer zijn en de andere de dingen die van de mensen zijn; en daarom worden zij het verbond genoemd en het verbond betekent de verbinding; bedenk eens hoe het met die tafelen van de Wet gesteld zou zijn, indien alleen de eerste voorhanden was en de andere werd afgescheurd of indien de andere voorhanden was en de eerste werd afgescheurd; zou het niet zijn alsof God de mens niet zag, dan wel alsof de mens God niet zag en alsof de een van de ander terugtrad.

Deze dingen zijn gezegd, opdat men zal weten dat alle dingen van de leer van het Nieuwe Jeruzalem betrekking hebben op de liefde tot de Heer en op de liefde jegens de naaste; de liefde tot de Heer is geloof in Hem hebben en Zijn geboden doen; en Zijn geboden doen is de liefde jegens de naaste, aangezien Zijn geboden doen is de naaste nutten doen; dat degenen de Heer liefhebben die Zijn geboden doen, leert de Heer Zelf bij (Johannes 14:21-24); en dat de liefde tot God en de liefde jegens de naaste de twee geboden zijn waarvan de Wet en de profeten afhangen, (Mattheüs 22:35-38); onder de Wet en de profeten wordt het Woord in de gehele samenvatting verstaan.

904. En hij die met mij sprak, had een gouden riet, opdat hij meten zou de stad en haar poorten en haar muur, betekent dat gegeven wordt uit de Heer aan hen die in het goede van de liefde zijn, het vermogen van te verstaan en te weten hoedanig de Nieuwe Kerk van de Heer is ten aanzien van de leer en haar binnenleidende ware dingen en ten aanzien van het Woord, vanuit welke zij zijn.

En hij die met mij sprak, betekent de Heer vanuit de hemel, omdat hij een engel was van de zeven engelen hebbende de zeven fiolen, waarover eerder in vers 9; onder wie wordt verstaan de Heer, vanuit de hemel sprekend, nr. 895; met een gouden riet wordt de macht of het vermogen vanuit het goede van de liefde aangeduid, met een riet de macht of het vermogen, nr. 485 en met het goud het goede van de liefde, nrs. 211, 726; met meten wordt aangeduid het hoedanige van de zaak leren kennen, dus verstaan en weten, nr. 486; met de stad, die het Heilige Jeruzalem was, wordt aangeduid de Kerk ten aanzien van de leer, nrs. 879, 880; met de poorten worden de erkenningen van het ware en het goede vanuit de letterlijke zin van het Woord aangeduid, die vanuit het geestelijke leven daarin, ware en goede dingen zijn, nr. 899; en met de muur wordt het Woord aangeduid in de zin van de letter, waaruit zij zijn, nr. 898; hieruit blijkt, dat met hij die met mij sprak, had een gouden riet, opdat hij zou meten de stad en haar poorten en haar muur, wordt aangeduid, dat gegeven wordt uit de Heer aan hen die in het goede van de liefde zijn, het vermogen van te verstaan en te weten hoedanig de Nieuwe Kerk van de Heer is ten aanzien van de leer en de binnenleidende ware dingen en ten aanzien van het Woord, waaruit zij zijn.

Dat deze dingen worden aangeduid, kan men in het geheel niet zien in de zin van de letter; daarin immers ziet men alleen dit, dat een engel die met Johannes sprak een gouden riet had om de stad te meten, de poorten en de muur, maar dat er toch een andere zin, die geestelijk is, in die woorden is, blijkt duidelijk hieruit, dat onder de stad Jeruzalem, niet de een of andere stad wordt verstaan, maar de Kerk en daarom duiden alle dingen die van Jeruzalem als stad worden gezegd, zulke dingen aan als die van de Kerk zijn en alle dingen van de Kerk zijn in zich geestelijk.

Een zodanige geestelijke zin is ook in de dingen die eerder in hoofdstuk 11 worden gezegd, waar deze woorden staan: *‘Mij werd een riet gegeven, een stok gelijk en de engel stond daarbij, zeggende: Sta op en meet de tempel Gods en het altaar en degenen die daarin aanbidden’*, (Openbaring 11:1).

Een eendere geestelijke zin is ook gelegen in al die dingen die *‘de engel met een riet mat’*, (Ezechiël 40 tot 48).

Ook in deze woorden bij Zacharia: *‘Ik hief mijn ogen op en ik zag, en zie, een man, in wiens hand een meetsnoer was; en ik zei: Waar gaat gij heen? Hij zei tot mij: Om Jeruzalem te meten, om te zien hoe groot haar breedte en hoe groot haar lengte’*, (Zacharia 2:1,2).

Ja zelfs is een zodanige geestelijke zin gelegen in alle dingen van de tabernakel en in alle dingen van de tempel in Jeruzalem, waarvan men leest dat zij gemeten werden en eveneens in hun maten zelf; en toch kan men niets ervan zien in de zin van de letter.

905. En de stad lag vierhoekig, betekent de gerechtigheid in haar.

Dat de stad vierhoekig werd gezien, is omdat het vierhoekige of het vierkant het gerechte betekent, want het driehoekige betekent het rechte, al die dingen in de laatste graad, namelijk het natuurlijke; het vierhoekige of het vierkant betekent het gerechte, omdat het vier zijden heeft en de vier zijden schouwen de vier streken en even gelijk de vier streken schouwen is vanuit het gerechte alle dingen schouwen; en daarom waren er drie poorten aan iedere zijde open tot de stad en wordt er gezegd bij Jesaja: *‘Opent de poorten opdat inga de gerechte natie bewarende de getrouwheid’*, (Jesaja 26:2).

De stad lag vierhoekig, opdat de lengte en de breedte ervan even gelijk zouden zijn en met de lengte wordt het goede van die Kerk aangeduid en met de breedte het ware ervan en wanneer het goede en het ware even gelijk zijn, dan is er het gerechte.

Vanuit deze betekenis van het vierkante is het, dat in de gewone spreektaal wordt gezegd een vierkant man, namelijk iemand die niet tot deze of gene partij overheelt vanuit het ongerechte. Omdat het vierkante het gerechte betekent, was daarom het brandofferaltaar, waarmee de eredienst vanuit het hemels goede en het hemels ware daaruit werd aangeduid, vierkant, (Exodus 27:1); en verder was ook het reukaltaar, waarmee de eredienst vanuit het geestelijk goede en het geestelijk ware daaruit werd uitgebeeld, vierkant, (Exodus 30:1,2); en eveneens was de borstlap des gericht, waarin urim en thummim was, een verdubbeld vierkant, (Exodus 28:15,16; 39:9); behalve andere dingen.

906. Haar lengte is zo groot als de breedte, betekent dat het goede en het ware in die Kerk één maken zoals het wezen en de vorm.

Met de lengte van de stad Jeruzalem wordt het goede van de Kerk aangeduid en met de breedte ervan wordt het ware van de Kerk aangeduid; dat met de breedte het ware wordt aangeduid, is eerder in nr. 861 vanuit het Woord getoond.

Dat met de lengte het goede wordt aangeduid, hier het goede van de Kerk, is vanuit dezelfde oorzaak als waaruit de breedte het ware betekent; die oorzaak is dat de uitbreiding van de hemel van het oosten tot het westen wordt verstaan onder de lengte en de uitbreiding van de hemel van het zuiden tot het noorden wordt verstaan onder de breedte; en de engelen die in het oosten en het westen van de hemel wonen, zijn in het goede van de liefde; en de engelen die in het zuiden en het noorden van de hemel wonen, zijn in de ware dingen van de wijsheid; zie nr. 901.

Iets eenders is het geval met de Kerk op aarde, want elk mens die in de goede en de ware dingen van de Kerk vanuit het Woord is, is vergezelschap met de engelen van de hemel en woont met hen samen ten aanzien van de innerlijke dingen van het gemoed; zij die in het goede van de liefde zijn, in het oosten en westen van de hemel en zij die in de ware dingen van de wijsheid zijn, in het zuiden en het noorden van de hemel; dit weet de mens weliswaar niet, maar toch komt eenieder na de dood in zijn plaats; vandaar nu is het, dat met de lengte,

wanneer over de Kerk wordt gehandeld, het goede van haar wordt aangeduid en met de breedte het ware van haar; dat met betrekking tot de Kerk niet kan worden gesproken van lang en breed, maar dat het wel kan met betrekking tot de stad, waarmee de Kerk wordt aangeduid, is duidelijk.

Dat er wordt aangeduid, dat het goede en het ware in die Kerk één maken zoals het wezen en de vorm, is omdat gezegd wordt, dat haar lengte zo groot is als haar breedte; en met de lengte, wordt het goede van de Kerk aangeduid en met de breedte het ware van haar, zoals eerder gezegd; dat zij één maken zoals het wezen en de vorm, is omdat het ware de vorm is van het goede en het goede het wezen is van het ware en het wezen en de vorm maken één.

907. En hij mat de stad met het riet op twaalfduizend stadiën; de lengte en de breedte en de hoogte ervan waren even gelijk, betekent, getoond het hoedanige van die Kerk vanuit de leer, dat al haar dingen vanuit het goede van de liefde waren.

Met meten met het riet wordt aangeduid het hoedanige van een zaak leren kennen, nr. 904; en omdat de engel vóór Johannes mat, wordt aangeduid dit tonen opdat hij het zou leren kennen; met de stad, hier Jeruzalem, wordt de Nieuwe Kerk van de Heer ten aanzien van de leer aangeduid, nrs. 879, 880; met twaalfduizend stadiën worden alle goede en ware dingen van die Kerk aangeduid; dat twaalfduizend eendere dingen betekent als twaalf en dat twaalf alle ware en goede dingen betekent en gezegd wordt van de Kerk, zie nr. 348; met de stadiën worden eendere dingen aangeduid als met de maten en met de maten wordt het hoedanige aangeduid, nrs. 313, 486.

Dat de lengte, de breedte en de hoogte even gelijk worden genoemd, is opdat wordt aangeduid, dat alle dingen van die Kerk vanuit het goede van de liefde waren; met de lengte immers wordt het goede van de liefde aangeduid en met de breedte het ware vanuit dat goede, nr. 906 en met de hoogte wordt het goede en het ware tegelijk in elke graad aangeduid, want de hoogste is van het hoogste tot het laagste en het hoogste daalt tot het laagste neer bij graden; deze graden worden ook de graden van hoogte genoemd, waarin de hemelen zijn van de hoogste of derde tot de laagste of eerste; over deze graden zie het werk 'de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid' in het derde deel. Dat de lengte en de breedte en de hoogte even gelijk zijn, betekent dat alle dingen zijn vanuit het goede van de liefde, is omdat de lengte, die het goede van de liefde betekent, voorafgaat en de breedte daaraan even gelijk is, dus zoals de lengte en verder ook de hoogte; wat zou het anders zijn, dat de hoogte van de stad twaalfduizend stadiën was; dan zou zij onmetelijk boven de wolken uitrijzen, ja zelfs boven de lucht atmosfeer, waarvan de hoogte niet boven de dertig stadiën uitgaat; ja zelfs zou zij onmetelijk in de ether opklimmen naar het zenit.

Dat met drie even gelijk wordt aangeduid dat alle dingen van die Kerk vanuit het goede van de liefde zijn, blijkt ook uit wat volgt, want er wordt gezegd dat 'de stad was zuiver goud, zuiver glas gelijk', vers 18; en eveneens dat 'de straat van de stad was zuiver goud evenals doorluchtig glas', vers 21; en met het goud wordt het goede van de liefde aangeduid.

Dat alle dingen van de hemel en van de Kerk vanuit het goede van de liefde zijn en het goede van de liefde vanuit de Heer is, zal men in het volgende artikel zien.

908. Dat alle dingen van de hemel en van de Kerk zijn vanuit het goede van de liefde en het goede van de liefde is vanuit de Heer, kan men niet zien en vandaar ook niet weten, tenzij het wordt aangetoond; dat het niet wordt geweten, omdat men het niet ziet, is omdat het goede niet in het denken van de mens binnengaat zoals het ware; het ware immers wordt in het denken gezien, omdat het is vanuit het licht van de hemel, maar het goede wordt slechts gevoeld, omdat het is vanuit de warmte van de hemel en zelden let iemand, als hij bespiegelt over de dingen die hij denkt, op de dingen die hij voelt, maar hij let op de dingen die hij ziet; dit is de oorzaak dat de geleerden alle dingen hebben toegekend aan het denken en niet aan de aandoening; en dat de Kerk alle dingen heeft toegekend aan het geloof en niet aan de liefde, terwijl toch het ware, dat heden in de Kerk van het geloof of het geloof wordt genoemd,

slechts de vorm is van het goede, dat van de liefde is zie nr. 875; omdat nu de mens niet het goede in zijn denken ziet, het goede immers, wordt zoals gezegd, slechts gevoeld en gevoeld onder verschillende gedaante van het verkwikkelijke en omdat de mens niet let op de dingen die hij in zijn denken voelt, maar op die welke hij daar ziet, noemt hij daarom al datgene goed wat hij vanuit het verkwikkelijke voelt en vanuit het verkwikkelijke voelt hij het boze, omdat dit in de mens is vanaf de verwekking dus vanaf de geboorte en voortgaat vanuit de liefde van zich en van de wereld; dit is de oorzaak dat men niet weet dat het goede van de liefde het al is van de hemel en van de Kerk en dat dit in de mens niet is, dan alleen uit de Heer en dat het niet invloeit uit de Heer bij een ander dan bij hem die de boze dingen met de verkwikkelingen ervan als zonden schuwt.

Deze dingen zijn het die worden verstaan onder de woorden van de Heer, *‘dat de wet en de profeten afhangen van deze twee bevelen: Gij zult God liefhebben boven alle dingen en de naaste zoals uzelf’*, (Mattheüs 22:35-40); en ik kan verzekeren, dat er niet een grein van het ware, dat in zich het ware is, bij de mens is, tenzij voor zoveel als het is vanuit het goede van de liefde uit de Heer en vandaar ook niet een grein van geloof, dat in zich het geloof is, dat wil zeggen, levend, heilbrengend en geestelijk, tenzij voor zoveel als het is vanuit de naastenliefde, die uit de Heer is.

Aangezien het goede van de liefde het al is van de hemel en van de Kerk, zijn daarom de algehele hemel en de algehele Kerk door de Heer geordend volgens de aandoeningen van de liefde en niet volgens iets van denken, daarvan gescheiden; het denken immers is de aandoening in de vorm, zoals de spraak de klank is in de vorm.

909. En hij mat haar muur, honderdvierenveertig ellen, betekent dat getoond werd hoedanig het Woord is in die Kerk, dat vanuit het Woord al haar ware en goede dingen zijn.

Met hij mat, wordt aangeduid dat het hoedanige werd getoond, nr. 907; met de muur wordt het Woord aangeduid in de letterlijke zin, nr. 898; met honderdvierenveertig worden alle ware en goede dingen van de Kerk vanuit het Woord aangeduid, nr. 348; met de ellen wordt het hoedanige, eender als met de maat aangeduid; met 144 immers wordt iets eenders aangeduid als met 12, omdat uit 12 vermenigvuldigd met 12 het getal 144 verrijst en de vermenigvuldiging neemt de betekenis niet weg.

910. De maat van een mens en ook van een engel, betekent de hoedanigheid van die Kerk, dat zij één maakt met de hemel.

Met de maat wordt het hoedanige van de zaak aangeduid, nrs. 313, 486; met de mens wordt hier de Kerk vanuit de mensen aangeduid en met de engel wordt de hemel vanuit de engelen aangeduid; vandaar wordt met de maat van een mens en ook van een engel, het hoedanige van de Kerk aangeduid, dat zij één maakt met de hemel.

Met de mens wordt in het Woord het inzicht en de wijsheid vanuit het Woord aangeduid, nr. 243; en het inzicht en de wijsheid vanuit het Woord bij de mens, is de Kerk bij hem; vandaar wordt onder de mens in het concrete of in het algemeen, dat wil zeggen, wanneer een gezelschap of een menigte, mens wordt genoemd, in de geestelijke zin de Kerk verstaan; vandaar is het, dat de profeten ‘zonen des mensen’ werden genoemd en dat de Heer Zelf Zich ‘Zoon des Mensen’ heeft genoemd en de Zoon des Mensen is het ware van de Kerk vanuit het Woord en wanneer over de Heer wordt gehandeld, is Hij het Woord Zelf, waar vanuit de Kerk is.

Met de engel worden drie dingen aangeduid: in de hoogste zin de Heer, in de algemene zin de hemel of een hemels gezelschap en in de bijzondere zin het Goddelijk Ware; dat deze drie met de engel worden aangeduid, zie de nrs. 5,65,170,258,342,344,415,465,644,647,648,657,718; hier wordt aangeduid de hemel, waarmee de Nieuwe Kerk van de Heer één zal maken.

Dat de Kerk die vanuit het Woord, dus uit de Heer, de Kerk is, in vergezelschapping is met de hemel en in verbinding met de Heer, zie nr. 818; anders de Kerk die niet vanuit het Woord van de Heer is.

911. En de bouw van haar muur was jaspis, betekent dat al het Goddelijk Ware van het Woord in de zin van de letter bij de mensen van die Kerk doorschijnend is vanuit het Goddelijk Ware in de geestelijke zin.

Met de muur wordt het Woord in de letterlijke zin aangeduid, nr. 898; met zijn bouw wordt het al ervan aangeduid, omdat het al ervan in de bouw is; met de jaspis wordt iets eenders aangeduid als met de kostbare steen over het algemeen en met de kostbare steen wordt, wanneer over het Woord wordt gehandeld, aangeduid het Goddelijk Ware van het Woord in de zin van de letter, doorschijnend vanuit het Goddelijk Ware in de geestelijke zin, nrs. 231, 540, 726, 823; dat iets eenders met de jaspis wordt aangeduid, zie nr. 897.

Dat het dóórschijnt, is omdat het Goddelijk Ware in de zin van de letter in het natuurlijk licht is en het Goddelijk Ware in de geestelijke zin in het geestelijk licht is; en daarom wordt, wanneer bij de mens die het Woord leest, het geestelijk licht in het natuurlijk licht invloeit, deze mens verlicht en ziet hij de ware dingen daar, want de voorwerpen van het geestelijk licht zijn de ware dingen; het Woord is ook in de zin van de letter zodanig dat hoe meer de mens wordt verlicht door de invloeiing van het licht van de hemel, des te meer ware dingen hij vanuit het verband en vandaar vanuit de vorm ervan ziet en hoe meer hij die dingen zo ziet, des te innerlijker wordt zijn redelijke geopend, want het redelijke is het ontvangende van het licht van de hemel.

912. En de stad was zuiver goud, zuiver glas gelijk, betekent dat vandaar het al van die Kerk is het goede van de liefde invloeiend tezamen met het licht vanuit de hemel uit de Heer.

Onder de stad of Jeruzalem, wordt verstaan de Nieuwe Kerk van de Heer, ten aanzien van het al van haar, innerlijk of binnen de muur beschouwd; met goede wordt het goede van de liefde uit de Heer aangeduid, waarover hierna; met zuiver glas gelijk, wordt aangeduid doorschijnend vanuit de Goddelijke Wijsheid en omdat die in de hemel als licht verschijnt en invloeit uit de Heer als Zon, wordt met zuiver glas gelijk, aangeduid invloeiend tezamen met het licht vanuit de hemel uit de Heer.

Bovendien is in nr. 908 getoond, dat alle dingen van de hemel en van de Kerk vanuit het goede van de liefde zijn en het goede van de liefde vanuit de Heer is; hier nu wordt gezegd dat de stad werd gezien zoals zuiver goud, waarmee wordt aangeduid, dat het al van de Nieuwe Kerk, namelijk het Nieuwe Jeruzalem, het goede van de liefde uit de Heer is; maar omdat het goede van de liefde alleen op zichzelf of los van de ware dingen van de wijsheid, niet bestaat, maar om het goede van de liefde te zijn, geformeerd moet zijn en het wordt geformeerd door de ware dingen van de wijsheid, zo wordt hier daarom gezegd: zuiver goud, zuiver glas gelijk; het goede van de liefde immers heeft zonder de ware dingen van de wijsheid niet enige hoedanigheid, omdat het niet enige vorm heeft en de vorm ervan is volgens de ware dingen ervan in hun orde en verband invloeiend tezamen met het goede van de liefde uit de Heer, dus in de mens volgens de opneming; gezegd wordt in de mens, maar verstaan wordt niet als van de mens, maar als van de Heer in hem.

Hieruit nu blijkt dat met de stad zuiver goud, zuiver glas gelijk, wordt aangeduid dat vandaar het al van die Kerk is het goede van de liefde invloeiend tezamen met het licht vanuit de hemel uit de Heer.

913. Dat het goud het goede van de liefde betekent, is omdat de metalen evenzeer als alle en de afzonderlijke dingen die in de natuurlijke wereld verschijnen, overeenstemmen: het goud met het goede van de liefde, het zilver met de ware dingen van de wijsheid, het koper of het brons met het goede van de naastenliefde en het ijzer met de ware dingen van het geloof;

vandaar is het, dat deze metalen ook in de geestelijke wereld zijn, aangezien alle dingen die daar verschijnen, overeenstemmingen zijn; zij stemmen immers overeen met de aandoeningen en vandaar met het denken van de engelen, dat in zich geestelijk is.

Dat het goud vanwege de overeenstemming het goede van de liefde betekent, kan vaststaan uit deze plaatsen: *'Ik raad u, van Mij te kopen goud beproefd met vuur, opdat gij verrijkt moogt zijn'*, (Openbaring 3:18).

'Hoe is het goud verdonkerd, het beste keurgoud verkeerd; uitgestort zijn de stenen der heiligheid aan het hoofd van alle straten; de zonen Zions zijn gelijk geacht aan zuiver goud', (Klaagliederen 4:1,2).

'Hij zal de zielen van de armen redden en Hij zal hun geven van het goud van Scheba', (Psalm 72:14,15).

'Voor brons zal Ik goud brengen en voor ijzer zilver en voor hout brons en voor stenen ijzer en Ik zal uw schatting vrede stellen en uw drijvers gerechtigheid', (Jesaja 60:17).

'Zie, gij zijt wijs; niet enig verborgene was voor u verscholen; in uw wijsheid en in uw inzicht hebt gij u goud en zilver gemaakt in uw schatten; gij waart in de tuin Eden, alle kostbare steen was uw deksel en goud', (Ezechiël 28:3,4,13).

'Een hoop kamelen, zij zullen u bedekken, zij allen zullen vanuit Scheba komen, goud en wierook zullen zij brengen en de loven van Jehovah aankondigen', (Jesaja 60:6,9; Mattheüs 2:11).

'Ik zal dit huis met heerlijkheid vervullen, Mijn is het zilver en Mijn is het goud; de heerlijkheid van dit latere huis zal groter zijn dan van het eerdere', (Haggai 2:8-10).

'Dochters van koningen zijn onder uw kostbaren; de koningin stond aan uw rechterhand, in het beste goud van Ofir, van vlechtsels van goud is haar kled', (Psalm 45:10,14; Ezechiël 16:13).

'Gij hebt genomen de vaten van uw sieraad vanuit Mijn goud en vanuit Mijn zilver, welke Ik u gegeven had en gij hebt u beelden van het manlijke gemaakt', (Ezechiël 16:17).

'Mijn zilver en Mijn goud hebt gij genomen en Mijn verlangenswaardige goede dingen hebt gij in uw tempels gebracht', (Joël 3:5).

Aangezien het goud het goede van de liefde betekende, werd daarom, *'toen Balthazar met zijn rijksgroten wijn dronk uit de vaten van goud die waren gehaald uit de tempel van Jeruzalem en tevens loofde de goden van goud, zilver, brons en ijzer, op de wand geschreven en werd hij in die nacht gedood'*, (Daniël 5:2) e.v.; behalve op vele andere plaatsen.

Aangezien het goud het goede van de liefde betekende, was daarom *'de ark, waarin de Wet was, overtrokken met goud van binnen en van buiten'*, (Exodus 25:11).

En waren daarom *'het verzoendeksel en de cherubim op de ark uit zuiver goud'*, (Exodus 25:17,18).

Het reukaltaar was uit zuiver goud, (Exodus 30:3).

Evenzo de kandelaar met de lampen, ((Exodus 25:31,38)

En de tafel waarop de broden der aangezichten lagen was overtrokken met goud, (Exodus 25:23,24).

Aangezien het goud het goede van de liefde betekende, het zilver het ware van de wijsheid, het brons het goede van de natuurlijke liefde, welke liefde de naastenliefde wordt genoemd en het ijzer het ware van het geloof, noemden daarom de Ouden de opeenvolgingen van de tijden vanaf de oudste tot aan de laatste toe: de gouden, de zilveren, de bronzen en de ijzeren eeuw; eendere dingen worden aangeduid met het beeld dat aan Nebukadnezar in de droom verscheen, waarvan *'het hoofd was goed goud, borst en armen zilver, buik en dijen brons, benen ijzer, voeten deels ijzer, deels leem'*, (Daniël 2:32,33); met deze dingen worden de opeenvolgende staten van de Kerk in deze wereld vanaf de oudste tijden tot aan de huidige toe aangeduid.

De huidige Kerk wordt als volgt beschreven: *'Dat gij gezien hebt ijzer vermengd met leem van modder; zij zullen zich door zaad van de mensen vermengen, maar zij zullen het een met*

het ander niet samenkleven, gelijk als ijzer niet vermengd wordt met leem, vers 43; met het ijzer wordt, zoals gezegd, het ware van het geloof aangeduid, maar wanneer het niet het ware van het geloof is, maar geloof zonder het ware, dan is het ijzer vermengd met leem van modder en die kleven niet samen; met het zaad van de mensen, waarmee zich die zullen vermengen, wordt het Ware van het Woord aangeduid; dit is de staat van de Kerk heden ten dage; wat daarna zal gebeuren, wordt daar met weinig dingen beschreven in vers 45, maar met meer in (Openbaring 7:13-18,27).

914. En de fundamenten van de muur van de stad waren alle met kostbare steen versierd, betekent dat alle dingen van de leer van het Nieuwe Jeruzalem, genomen vanuit de letterlijke zin van het Woord, bij hen die daar zijn zullen verschijnen in het licht volgens de opneming. Met de twaalf fundamenten worden alle dingen van de leer aangeduid, nr. 902; met de muur wordt het Woord in de zin van de letter aangeduid, nr. 898; met de heilige stad Jeruzalem, wordt de Nieuwe Kerk van de Heer aangeduid, nrs. 879, 880; met de kostbare steen wordt het Woord in de zin van de letter aangeduid, doorschijnend vanwege de geestelijke zin ervan, nrs. 231, 540, 726, 911; en omdat dit plaatsvindt volgens de opneming, wordt daarom aangeduid dat alle dingen van de leer vanuit het Woord bij hen zullen verschijnen in het licht volgens de opneming.

Ieder die niet gezond denkt, kan niet geloven dat alle dingen van de Nieuwe Kerk in het licht kunnen verschijnen, maar laten zij weten dat het kan, want ieder mens heeft een uiterlijk en een innerlijk denken: het innerlijke denken is in het licht van de hemel en wordt doorvatten genoemd en het uiterlijk denken is in het licht van de wereld; en het verstand van ieder mens is zodanig, dat het verheven kan worden tot het licht van de hemel en het wordt ook verheven indien hij uit enige verkwikking het ware wil zien, dat dit zo is, werd met veel ondervinding te weten gegeven, waarover men wonderbaarlijke dingen kan zien in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Voorzienigheid’ en nog meer in het werk ‘de Wijsheid van de Engelen aangaande de Goddelijke Liefde en de Goddelijke Wijsheid’; want het verkwikkelijke van de liefde en van de wijsheid verheft het denken, zodat men zoals in het licht ziet dat het zo is, hoewel men tevoren die zaken niet had gehoord; dit licht dat het gemoed verlicht, vloeit nergens anders vandaan in dan vanuit de hemel uit de Heer; en omdat zij die uit het Nieuwe Jeruzalem zullen zijn, rechtstreeks tot de Heer zullen gaan, vloeit dat licht in langs de weg van de orde, namelijk door de liefde van de wil in de doorvatting van het verstand.

Maar zij die dat dogma bij zich hebben bevestigd dat het verstand in de theologische zaken niets heeft te zien, maar dat men blind moet geloven wat de Kerk leert, kunnen niet enig ware in het licht zien; zij hebben immers de weg van het licht bij zich versperd; dit dogma heeft de Kerk van de hervormden vastgehouden, uit het rooms-katholieke godsdienstige, dat leert dat niemand behalve de Kerk zelf, waaronder zij de paus en het pauselijk consistorie verstaan, het Woord heeft uit te leggen en dat hij die niet met het geloof alle dingen van de door de Kerk geleerde leer omhelst, als een ketter moet worden beschouwd en dat hij vervloekt is; dat dit zo is, staat vast uit de slotwoorden van het Concilie van Trente, waarin alle dogma’s van dat godsdienstige zijn vastgesteld en waar aan het einde dit wordt gezegd: Toen zei de voorzitter Moron: Gaat in vrede. Toejuichingen volgden, onder andere deze van de kardinaal van Lotharingen en de vaders: Allen geloven wij aldus, allen zijn wij van hetzelfde gevoelen, allen onderschrijven wij het, met hetzelfde instemmende en het omhelzende; dit is het geloof van de gezegenden Petrus en de apostelen, dit is het geloof van de vaders, dit is het geloof van de rechtgelovigen; het zij zo; Amen, amen, de banvloek over de kettters al tezamen, de banvloek, de banvloek.

Het zijn de besluiten van dat concilie die bovenaan de aanvang van dit werk in hoofdtrekken zijn aangevoerd, waarin evenwel nauwelijks één Ware is.

Deze dingen zijn aangevoerd, opdat men zal weten dat de hervormden, dit blinde geloof, dat wil zeggen het van het verstand gescheiden geloof, uit dat godsdienstige hebben vastgehouden en zij die na dit dat geloof vasthouden, kunnen niet worden verlicht in de Goddelijke Ware dingen uit de Heer; zolang het verstand gevangen wordt gehouden onder de gehoorzaamheid van het geloof of zolang het verstand daarvan wordt verwijderd de ware dingen van de Kerk te zien, wordt de theologie niets dan een zaak van het geheugen en een zaak alleen van het geheugen wordt verstrooid zoals elke zaak die van haar oordeel is losgeslagen en zij gaat aan haar eigen duisternis te gronde; vandaar is *het 'dat zij de blinde leidlieden van de blinden zijn en wanneer de blinde de blinde leidt, zo vallen beiden in de kuil'*, (Mattheüs 15:14); en zij zijn blind, omdat zij niet binnengaan door de deur, maar van ergens anders: Jezus zei immers: *'Ik ben de Deur; indien iemand door Mij zal zijn ingegaan, die zal behouden worden; en hij zal ingaan en uitgaan en weide vinden'*, (Johannes 10:9); weide vinden is geleerd worden, verlicht worden en gevoed worden in de Goddelijke ware dingen; allen die niet door de deur, dat wil zeggen, door de Heer, binnengaan, worden dieven en rovers genoemd; maar zij die door de deur, dat wil zeggen, de Heer binnengaan, worden herders der schapen genoemd, (Johannes 10:1,2); ga daarom, vriend, tot de Heer en schuw de boze dingen als zonden en verwerp het geloof-alleen; dan zal uw verstand geopend worden en gij zult wonderbaarlijke dingen zien en erdoor worden aangedaan.

915. Het eerste fundament was jaspis, het tweede saffier, het derde chalcedon, het vierde smaragd, het vijfde sardonyx, het zesde sardius, het zevende chrysoliet, het achtste beril, het negende topaas, het tiende chrysopraas, het elfde hyacint, het twaalfde amethyst, betekent alle dingen van die leer vanuit de zin van de letter van het Woord in hun orde bij hen die rechtstreeks tot de Heer gaan en leven volgens de geboden van de Decaloog door de boze dingen als zonden te schuwen; dezen immers en geen anderen zijn in de leer van de liefde tot God en van de liefde jegens de naaste, welke de twee fundamenten zijn van de godsdienst. Dat met de twaalf fundamenten van de muur alle dingen van de leer van het Nieuwe Jeruzalem vanuit de zin van de letter van het Woord worden aangeduid, zie de nrs. 902, 914; dat met de kostbare stenen in het algemeen worden aangeduid alle ware dingen van de leer vanuit het Woord, doorschijnend door de geestelijke zin, zie de nrs. 231, 540, 726, 911, 914; hier wordt met iedere steen een of ander dóórschijnend ware in het bijzonder aangeduid; dat het Woord in de zin van de letter ten aanzien van de leerstellingen ervan overeenstemt met de kostbare stenen van elk geslacht, zie het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Gewijde Schrift', nrs. 43 tot 45.

Er zijn twee kleuren in het algemeen die in de kostbare stenen dóórschijnen: de rode en de blanke kleur; de overige kleuren, zoals groen, geel, blauw en andere, zijn hieruit samengesteld met bemiddeling van zwart; en met de rode kleur wordt het goede van de liefde aangeduid en met de blanke kleur wordt het ware van de wijsheid aangeduid; dat de rode kleur het goede van de liefde betekent, is omdat het de oorsprong ontleent aan het vuur van de zon en het vuur van de Zon van de geestelijke wereld is in zijn wezen de Goddelijke Liefde van de Heer en dus het goede van de liefde; en dat de blanke kleur het ware van de wijsheid betekent, is omdat zij de oorsprong ontleent aan het licht dat uit het vuur van die Zon voortgaat en dat voortgaande licht is in zijn wezen de Goddelijke Wijsheid, dus het ware van de wijsheid en het zwarte ontleent de oorsprong aan de schaduw van het blanke, namelijk de onwetendheid. Maar afzonderlijk te ontvouwen wat van het goede en wat van het ware met iedere steen wordt aangeduid, zou al te ver voeren; niettemin, om te weten wat van het goede en wat van het ware iedere steen betekent, zie (Openbaring 7:5-8) en de artikelen nrs. 349 tot 361, waar over de twaalf stammen van Israël wordt gehandeld; hetzelfde immers wordt hier met elke steen aangeduid, als met iedere daar genoemde stam, aangezien met de daar beschreven twaalf stammen evenzo alle goede en ware dingen van de Kerk en van de Leer van haar in hun orde worden aangeduid; en daarom wordt ook in dit hoofdstuk, vers 14 gezegd, 'dat in

deze twaalf fundamente de namen geschreven waren van de twaalf apostelen van het Lam' en met de twaalf apostelen worden alle dingen van de leer ten aanzien van de Heer en ten aanzien van het leven volgens Zijn geboden aangeduid, nr. 903.

Met de twaalf stenen worden ook eendere dingen aangeduid als met de twaalf kostbare stenen in de borstlap van Aharon, die de Urim en de Thummim werd genoemd, (Exodus 28:15-21); deze verzen zijn ook in het werk 'Hemelse Verborgenheden' in de nrs. 9856 tot 9882 afzonderlijk ontvouwd, met dit verschil dat in deze de namen van de twaalf stammen Israëls waren en in de eerdergenoemde de namen van de twaalf apostelen van het Lam.

Dat de fundamente vanuit kostbare stenen zijn, wordt ook gezegd bij Jesaja: *'O gij verdruchte, zie, Ik zal met spiesglans schikken uw stenen, Ik zal uw fundamente stellen in saffieren en uw poorten tot karbonkelstenen; al uw zonen zullen van Jehovah geleerd zijn'*, (Jesaja 54:11-13); onder de verdruchte wordt de Kerk verstaan die uit de Heer bij de natiën moet worden geïnstalleerd; bij dezelfde: *'Zo zei de Heer Jehovih: Ik zal in Zion een steen grondvesten, een steen der beproeving, een hoek van waarde, van gegronde grondvesting; Ik zal het gericht stellen tot richtsnoer en de gerechtigheid tot schietlood'*, (Jesaja 28:16,17).

Aangezien al het ware van de leer vanuit het Woord moet zijn gegrondvest op de erkenning van de Heer, wordt daarom de Heer genoemd de Steen Israëls, (Genesis 49:24; en verder ook de Hoeksteen, die de bouwlieden verworpen hebben, (Mattheüs 21:42; Markus 12:10,11; Lukas 20:17,18); dat de hoeksteen een steen van de fundamente is, staat vast uit (Jeremia 51:26).

De Heer wordt ook in het Woord op vele plaatsen de Rots genoemd en daarom verstond Hij Zichzelf onder de Rots, toen Hij zei: *'Op deze Rots zal Ik Mijn Kerk bouwen'*, (Mattheüs 16:18,19); en eveneens toen Hij zei: *'Wie Mijn woorden hoort en dezelve doet, is te vergelijken met een voorzichtig man, die een huis bouwt en legt het fundament op de rots,* (Lukas 6:47,48; Mattheüs 7:24,25); met de Rots wordt de Heer aangeduid ten aanzien van het Goddelijk Ware van het Woord.

Dat alle dingen van de Kerk en van de leer ervan betrekking hebben op deze twee punten: dat men rechtstreeks tot de Heer moet gaan en dat men moet leven volgens de geboden van de Decalooq door de boze dingen als zonden te schuwen en dat zo alle dingen van de leer betrekking hebben op de liefde tot God en op de liefde jegens de naaste, zie het werk 'de Leer van het Nieuwe Jeruzalem aangaande de Naastenliefde', waar deze dingen in hun orde zullen worden uiteengezet.

916. En de twaalf poorten twaalf parels; en elk der poorten was uit één parel, betekent dat de erkenning en de erkenenis van de Heer alle erkenenissen van het ware en het goede, die vanuit het Woord zijn, verbindt tot één en binnenleidt in de Kerk.

Met de twaalf poorten worden de erkenenissen van het ware en het goede in hoofdtrekken aangeduid, waardoor de mens in de Kerk wordt binnengeleid, nrs. 899, 900; met de twaalf parels worden ook de erkenenissen van het ware en het goede in hoofdtrekken aangeduid, nr. 727; vandaar was het dat de poorten parels waren; dat elk van de poorten uit één parel was, is omdat alle erkenenissen van het ware en het goede, die met de poorten en met de parels worden aangeduid, betrekking hebben op één erkenenis, die het samenvattende ervan is, die ene erkenenis is de erkenenis van de Heer; er wordt gezegd één erkenenis, hoewel het er meerdere zijn die één erkenenis maken; de erkenenis immers van de Heer is de universele erkenenis van alle dingen van de leer en vandaar van alle dingen van de Kerk; vanuit haar trekken alle dingen van de eredienst hun ziel en leven, want de Heer is het al in alle dingen van de hemel en de Kerk en vandaar in alle dingen van de eredienst.

Dat de erkening en de erkenenis van de Heer alle erkenenissen van het ware en het goede vanuit het Woord tot één verbindt, is omdat er een verband is van alle geestelijke waarheden, en indien men het zou willen geloven, haar verband is zoals het verband van alle leden, ingewanden en organen van het lichaam; en daarom, zoals de ziel al die dingen in de orde en

het verband samenhoudt, zodat zij niet anders dan als een één wordt gevoeld, evenzo houdt de Heer bij de mens alle geestelijke waarheden samen.

Dat de Heer de Poort Zelf is, door welke men moet binnengaan in de Kerk en vandaar in de hemel, leert Hijzelf bij Johannes: *'Ik ben de Deur, indien iemand door Mij zal zijn binnengegaan, die zal behouden worden'*, (Johannes 10:9); en dat de erkenning en de erkentenis van Hem de parel zelf is, wordt verstaan onder deze woorden van de Heer bij Mattheüs: *'Het koninkrijk der hemelen is gelijk aan een mens handelaar zoekende schone parels, die, hebbende een kostbare parel gevonden, ging heen en verkocht alle dingen die hij had en kocht deze'*, (Mattheüs 13:45,46); de éne kostbare parel is de erkenning en de erkentenis van de Heer.

917. En de straat was zuiver goud evenals doorluchtig glas, betekent dat al het ware van die Kerk en van haar leer is in vorm het goede van de liefde invloeiend tezamen met het licht vanuit de hemel uit de Heer.

Deze dingen zijn eender aan de dingen die eerder in vers 18 over de stad zelf worden gezegd, namelijk dat zij was zuiver goud, zuiver glas gelijk; en dat daarmee wordt aangeduid, dat het al van die Kerk is het goede van de liefde invloeiend tezamen met het licht vanuit de hemel uit de Heer, zie de nrs. 912, 913, met dit verschil dat hier wordt gezegd, dat de straat van de stad zodanig is en met de straat van de stad wordt het ware van de leer van de Kerk aangeduid, nr. 501; dat al het ware van de leer van de Kerk vanuit het Woord in vorm is het goede van de liefde, zie eerder de nrs. 906, 908.

918. En een tempel zag ik niet in haar, omdat de Heer God almachtig, haar Tempel is en het Lam, betekent dat in deze Kerk niet enig uiterlijke gescheiden van het innerlijke zal zijn, omdat de Heer Zelf in Zijn Goddelijk Menselijke, uit Wie het al van de Kerk is, alleen wordt toegegaan, vereerd en aanbeden.

Onder 'een tempel zag ik niet in haar', wordt niet verstaan dat er in de Nieuwe Kerk, dus het Nieuwe Jeruzalem, niet tempels zullen zijn, maar dat in haar niet een uiterlijke gescheiden van het innerlijke zal zijn; de oorzaak hiervan is deze, dat met de tempel de Kerk ten aanzien van de eredienst wordt aangeduid en in de opperste zin de Heer Zelf ten aanzien van het Goddelijk Menselijke, Die vereerd moet worden; zie de nrs. 191, 529, 585; en omdat het al van de Kerk is uit de Heer, wordt daarom gezegd omdat de Heer God almachtig haar Tempel is en het Lam, waarmee de Heer wordt aangeduid in Zijn Goddelijk Menselijke; onder de Heer God almachtig wordt verstaan de Heer uit het eeuwige, Die Jehovah is en met het Lam wordt aangeduid het Goddelijk Menselijke van Hem, zoals meermalen eerder.

919. En de stad heeft niet van node de zon en de maan om in haar te lichten, omdat de heerlijkheid Gods haar heeft verlicht en haar Lamp het Lam, betekent dat de mensen van die Kerk niet zullen zijn in de liefde van zich en in het eigen inzicht en vandaar in een alleen natuurlijk schijnsel, maar vanuit het Goddelijk Ware van het Woord alleen uit de Heer, in het geestelijk licht.

Met de zon wordt hier aangeduid de natuurlijke liefde gescheiden van de geestelijke liefde, namelijk de liefde van zich; en met de maan wordt aangeduid het natuurlijk inzicht en verder het natuurlijk geloof, gescheiden van het geestelijk inzicht en geloof, namelijk het eigen inzicht en het geloof uit zich; deze liefde en dit inzicht en geloof worden hier aangeduid met zon en maan, die zij niet nodig zullen hebben om te lichten vóór hen die in de Nieuwe Kerk van de Heer zullen zijn; met de heerlijkheid van God, die haar verlicht, wordt het Goddelijk Ware van het Woord aangeduid, nr. 629; en omdat uit de Heer die verlichting is, wordt gezegd, en haar Lamp het Lam.

Eendere dingen als hier worden met de volgende woorden bij Jesaja aangeduid: *'Gij zult uw muren heil noemen en uw poorten lof; de zon zal u niet meer zijn tot een licht overdag en tot*

een glans zal u de maan niet lichten, maar Jehovah zal u zijn tot een licht der eeuwigheid en uw God tot uw sieraad; uw Zon zal niet meer ondergaan en uw Maan zal niet worden ingetrokken, omdat Jehovah u tot een licht der eeuwigheid zal zijn; uw volk zijn allen gerechten, (Jesaja 60:18-21); onder de zon en de maan die niet meer zullen lichten, worden de liefde van zich en het eigen inzicht verstaan; en onder de Zon en de Maan die niet meer zullen ondergaan, worden verstaan de liefde uit de Heer tot de Heer en het inzicht en verder het geloof uit Hem; en daarmee dat Jehovah tot een licht der eeuwigheid zal zijn, wordt iets eenders aangeduid als hier daarmee dat de heerlijkheid van God haar zal verlichten en haar Lamp het Lam.

Dat de Zon de liefde tot de Heer betekent en in de tegengestelde zin de liefde van zich, zie de nrs. 53, 414; en dat de Maan het inzicht uit de Heer en het geloof uit Hem betekent, nrs. 332, 413, 414; vandaar betekent de maan in de tegengestelde zin het eigen inzicht en het geloof uit zich.

Aangezien met de zon in de tegengestelde zin de liefde van zich wordt aangeduid en met de maan het eigen inzicht en het geloof uit zich, was het daarom een gruwel om de zon, de maan en de sterren te aanbidden, zoals kan vaststaan bij, (Jeremia 8:1,2; Ezechiël 8:15,16; Zefanja 1:5) en dat die gestenigd werden, (Deuteronomium 117:2,3,5).

920. En de natiën die gezaligd worden, zullen in haar licht wandelen, betekent dat allen die in het goede van het leven zijn en geloven in de Heer, daar zullen leven volgens de Goddelijke ware dingen en ze van binnen in zich zullen zien, zoals het oog de voorwerpen ziet.

Met de natiën worden degenen aangeduid die in het goede van het leven zijn en eveneens zij die in het boze van het leven zijn, nr. 483; hier degenen die in het goede van het leven zijn en geloven in de Heer, omdat er wordt gezegd: de natiën die gezaligd worden; in het licht wandelen, betekent leven volgens de Goddelijke ware dingen en die van binnen in zich zien, zoals het oog de voorwerpen; de voorwerpen immers van het geestelijk gezicht, dat van het innerlijk verstand is, zijn de geestelijke ware dingen, die door hen die in dat verstand zijn, evenzo worden gezien als de natuurlijke voorwerpen door de ogen; met het licht wordt hier aangeduid het doorvatten van het Goddelijk Ware vanuit de innerlijke verlichting uit de Heer bij hen, nr. 796; en met wandelen wordt leven aangeduid, nr. 167; daaruit blijkt, dat met in het licht van het Nieuwe Jeruzalem wandelen, wordt aangeduid vanuit de innerlijke verlichting de Goddelijk ware dingen doorvatten en zien en ernaar leven.

Maar dit moet worden toegelicht, omdat men niet weet wie er hier onder de natiën worden verstaan en wie onder de koningen, over wie in dit vers volgt; met de natiën worden degenen aangeduid die in het goede van de liefde uit de Heer zijn; dit goede wordt het hemels goede genoemd; en met de koningen worden degenen aangeduid die in de ware dingen van de wijsheid vanuit het geestelijk goede uit de Heer zijn, over wie in het volgende artikel; zij die in het hemels goede uit de Heer zijn, hebben allen de Goddelijke ware dingen aan hun leven ingeschreven en daarom wandelen, dat wil zeggen, leven, zij gerecht volgens die en eveneens zien zij die van binnen in zich, zoals het oog de voorwerpen; over hen zie de nrs. 120 tot 123. Alle hemelen zijn onderscheiden in twee rijken: het hemelse en het geestelijke; het goede van het hemelse rijk wordt het hemels goede genoemd, namelijk het goede van de liefde tot de Heer; en het goede van het geestelijk rijk wordt het geestelijk goede genoemd en het is het goede van de wijsheid, dat in zijn wezen het ware is; over deze beide rijken zie de nrs. 647, 725, 854; iets eenders is het geval met de Kerk; en daar zijn de mensen hemels, die gerecht volgens de geboden leven omdat het de Goddelijke Wetten zijn, zoals de burgerlijke mens leeft volgens de geboden van het gerechte, omdat het de burgerlijke wetten zijn, maar het verschil ertussen is, dat de eerstgenoemde vanwege zijn leven volgens de geboden of de wetten een burger van de hemel is, voor zoveel als hij bij zich de burgerlijke wetten, die van de gerechtigheid zijn, ook tot Goddelijke Wetten maakt.

Zij die hier met de natiën worden aangeduid, bij wie, zoals gezegd de Goddelijke ware dingen zijn ingeschreven, zijn degenen die worden verstaan bij Jeremia: *'Ik zal Mijn Wet in het midden van hen geven en zal die op hun hart schrijven; en zij zullen niet meer eenieder zijn genoot of eenieder zijn broeder, leren door te zeggen: Leert Jehovah kennen; allen immers zullen Mij leren kennen, van hun kleinste af tot hun grootste toe'*, (Jeremia 31:33,34).

921. En de koningen der aarde zullen hun heerlijkheid en eer in haar brengen, betekent dat allen die in de ware dingen van de wijsheid zijn vanuit het geestelijk goede, daar de Heer zullen belijden en aan Hem zullen toekennen al het ware en al het goede, dat bij hen is. Met de koningen der aarde worden degenen aangeduid die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn, nrs. 20, 854; hier dus zij die in de ware dingen van de wijsheid zijn vanuit het goede van de geestelijke liefde, omdat tevoren de natiën worden genoemd, waarmee degenen worden aangeduid die in het goede van de hemelse liefde zijn; over wie in het voorgaande artikel; met de heerlijkheid en de eer brengen in haar, of in het Nieuwe Jeruzalem, wordt aangeduid de Heer belijden en aan Hem toekennen al het ware en goede, dat bij de mens is, dat deze dingen worden aangeduid, met de heerlijkheid en de eer brengen en geven, zie de nrs. 249, 629, 693; van de heerlijkheid immers wordt gesproken met betrekking tot het Goddelijk Ware en van de eer met betrekking tot het Goddelijk Goede van de Heer, nr. 249. Met de natiën en de koningen worden eendere dingen aangeduid als met de natiën en de volken, nr. 483; met de natiën zij die in het goede van de liefde zijn en met de volken zij die in de ware dingen van de wijsheid zijn, ook in de tegengestelde zin; en daarom wordt in het Woord hier en daar gezegd natiën en koningen, zoals er gezegd wordt natiën en volken, zoals in deze plaatsen: *'Alle koningen zullen zich voor Hem nederbuigen en alle natiën zullen Hem dienen'*, (Psalm 72:11).

'Gij zult de melk der natiën zuigen en gij zult de borsten der koningen zuigen', (Jesaja 60:16).

'Vele natiën en grote koningen zullen hen doen dienen', (Jeremia 25:14).

'De Heer aan uw rechter sloeg ten dage des toorns de koningen; Hij heeft gericht onder de natiën', (Psalm 110:5,6) en ook elders.

922. En haar poorten zullen niet worden gesloten overdag, nacht immers zal daar niet zijn, betekent dat in het Nieuwe Jeruzalem bij voortduur degenen worden opgenomen die in de ware dingen vanuit het goede van de liefde uit de Heer zijn, omdat daar het valse van het geloof niet is.

Daarmee dat de poorten overdag niet zullen worden gesloten, wordt aangeduid dat bij voortduur degenen worden toegelaten die willen binnengaan; met overdag wordt aangeduid bij voortduur, omdat daar altijd licht is, zie de verzen 11 en 23 en niet enige nacht, zoals volgt; dat bij voortduur degenen worden opgenomen die in de ware dingen vanuit het goede van de liefde uit de Heer zijn, is omdat het licht van het Nieuwe Jeruzalem het ware vanuit het goede van de liefde is en het goede van de liefde uit de Heer is, zoals meermalen eerder is aangetoond; en in dat licht kunnen geen anderen binnengaan dan zij die in de ware dingen vanuit het goede uit de Heer zijn; indien vreemden binnengaan, dan worden zij niet opgenomen, omdat zij niet samenstemmen en dan of zij gaan uit eigen beweging weg, omdat zij dat licht niet uithouden, of zij worden heengezonden; daarmee dat daar niet nacht zal zijn, wordt aangeduid dat daar het valse van het geloof niet is; met de nacht immers wordt het tegengestelde van het licht aangeduid en met het licht wordt aangeduid het ware vanuit het goede van de liefde uit de Heer, zoals gezegd is, vandaar wordt met de nacht datgene aangeduid wat niet vanuit het goede van de liefde uit de Heer is en dit is het valse van het geloof; het valse van het geloof wordt ook verstaan onder de nacht bij Johannes: *'Jezus zei: Ik moet werken de werken Gods, zolang het dag is; de nacht komt, wanneer niemand zal kunnen werken'*, (Johannes 9:4) en bij Lukas: *'In die nacht zullen twee op één bed zijn, de een zal worden aangenomen, de ander zal worden verlaten'*, (Lukas 17:34); daar wordt gehandeld

over de laatste tijd van de Kerk, wanneer er niets anders dan het valse van het geloof zal zijn; met het bed wordt de leer aangeduid.

923. En zij zullen de heerlijkheid en de eer der natiën in haar brengen, betekent dat zij die daar binnengaan, met zich brengen de belijdenis, de erkenning en het geloof, dat de Heer is de God van hemel en aarde en dat al het ware van de Kerk en al het goede van de godsdienst is uit Hem.

Dat met de heerlijkheid en de eer in haar brengen wordt aangeduid, de Heer belijden en aan Hem toekennen al het ware en al het goede dat bij de mens is, zie nr. 921; hier worden eendere dingen aangeduid, met dit verschil, dat zij die daar onder de koningen van de aarde worden verstaan, dat met zich zullen meebrengen; hier dat zij die onder de natiën worden verstaan, het zullen doen, want er wordt gezegd, zij zullen de heerlijkheid en de eer van de natiën in haar brengen en met de natiën worden degenen aangeduid die in het goede van het leven zijn en geloven in de Heer, nr. 920; en er wordt eveneens gehandeld over de opneming van hen die in de ware dingen vanuit het goede van de liefde uit de Heer zijn, nr. 922; daaruit volgt, dat met zij zullen de heerlijkheid en de eer van de natiën in haar brengen, wordt aangeduid dat zij die binnengaan, met zich brengen de belijdenis, de erkenning en het geloof, dat de Heer is de God van hemel en aarde en dat al het ware van de Kerk en dat al het goede van de godsdienst is uit Hem; bijna eendere dingen worden aangeduid met het volgende bij Jesaja: *'Ik zal de vrede over Jeruzalem uitbreiden, zoals een stortvloed de heerlijkheid der natiën'*, (Jesaja 66:12).

Gezegd wordt het ware van de Kerk en al het goede van de godsdienst, omdat iets anders is de Kerk en iets anders de godsdienst; de Kerk wordt de Kerk genoemd krachtens de Leer en de godsdienst wordt godsdienst genoemd krachtens het Leven volgens de Leer; het al van de leer wordt het ware genoemd en eveneens is haar goede het ware, omdat zij dit leert; maar het al van het leven volgens die dingen die de leer leert, wordt het goede genoemd, ook de ware dingen van de leer doen is het goede; zo wordt dus de Kerk en de godsdienst onderscheiden; toch kan daar waar de leer is en niet het leven ernaar, niet van Kerk noch van godsdienst worden gesproken, omdat de leer het leven als één met zich beschouwt, geheel en al zoals het ware en het goede, zoals het geloof en de naastenliefde, de wijsheid en de liefde en zoals het verstand en de wil; en daarom is daar waar de leer is en niet het leven ernaar, de Kerk niet.

924. En in haar zal niet binnengaan enige onreine en doende gruwel en leugen, betekent dat niemand in de Nieuwe Kerk van de Heer, dus het Nieuwe Jeruzalem, wordt opgenomen, die de goede dingen van het Woord echtbreekt en de ware dingen van het Woord vervalst en die de boze dingen doet vanuit bevestiging en zo eveneens de valse dingen.

Met niet binnengaan wordt aangeduid niet worden opgenomen, zoals eerder; met het onreine wordt geestelijke hoerij aangeduid, namelijk het echtbreken van het goede en het vervalsen van het ware van het Woord, nrs. 702, 728; dit is immers het onreine en het onzuivere zelf, omdat het Woord het reine en het zuivere zelf is en dit wordt bezoedeld door boosheden en valsheden, wanneer het verdraaid wordt; dat echtbreuk en hoerij overeenstemt met het echtbreken van het goede en het vervalsen van het ware van het Woord, zie de nrs. 134, 632; met gruwel en leugen doen, wordt aangeduid de boze dingen doen en zo eveneens de valse dingen; met de gruwelen worden de boze dingen van elk geslacht aangeduid, vooral die welke in de Decaloog worden genoemd, nr. 891; en met de leugen worden de valse dingen van elk geslacht aangeduid, hier de valse dingen van het boze, die in zich de boze dingen zijn, dus de valse dingen die het boze bevestigen en deze zijn dezelfde als de bevestigde boze dingen. Dat de leugen het valse van de leer betekent, is omdat de geestelijke leugen niet iets anders is; vandaar wordt met de leugen doen, aangeduid leven volgens de valse dingen van de leer. Dat de leugen in het Woord het valse van de leer aanduidt, kan vaststaan uit de volgende plaatsen: *'Wij hebben een verbond uitgehouden met de dood en met de hel hebben wij een*

gezicht gemaakt; wij hebben de leugen tot vertrouwen gesteld en in de valsheid hebben wij ons verscholen', (Jesaja 28:15).

'Zij misleiden, de man zijn genoot en spreken de waarheid niet en zij leerden hun tong leugen spreken', (Jeremia 9:5).

'Een volk der wederspanning is het, leugenachtige zonen; zij willen de Wet van Jehovah niet horen', (Jesaja 30:9).

'Zie, Ik ben tegen hen die dromen der leugen profeteren, die ze vertellen om Mijn volk te verleiden met hun leugens', (Jeremia 23:32).

'De waarzeggers zien leugen en zij spreken dromen der ijdelheid', (Zacharia 10:2).

'Zij zagen ijdelheid en voorzegging van leugen; daarom dat gijlieden ijdelheid spreekt en leugen ziet, daarom, zie, ben Ik tegen u, opdat Mijn hand zij tegen de profeten die leugen spreken', (Ezechiël 13:6-9; 21:29).

'Wee de stad der bloeden, gans vol van leugen en van roof', (Nahum 3:1).

'In de profeten van Jeruzalem zag Ik huiveringwekkende verstoktheid, door te echtbreken en te gaan in leugen', (Jeremia 23:14).

'Van de profeet aan tot de priester toe doet eenieder leugen', (Jeremia 8:10).

'In Israël deden zij leugen', (Hosea 7:1).

'Gij zijt vanuit de vader de duivel; die was een mensenmoorder van den beginne, omdat de waarheid niet in hem is; wanneer hij de leugen spreekt, zo spreekt hij vanuit zijn eigen dingen, omdat hij een leugenspreker is en de vader ervan', (Johannes 8:44); hier wordt ook onder de leugen het valse verstaan.

925. Dan alleen zij die geschreven zijn in het Boek des Levens van het Lam, betekent dat geen anderen in de Nieuwe Kerk, te weten het Nieuwe Jeruzalem worden opgenomen, dan zij die geloven in de Heer en leven volgens Zijn geboden in het Woord. Dat deze dingen worden aangeduid met 'geschreven zijn in het Boek des Levens', zie nr. 874, waaraan het niet nodig is hier meer dingen aan toe te voegen.

* * * * *

926. Toen ik bezig was met de ontvouwing van het twintigste hoofdstuk en nadacht over de draak, het beest en de pseudoprofeet, verscheen mij een zeker iemand die vroeg: Wat overdenkt u?

Ik zei dat het was over de pseudoprofeet; toen zei hij: Ik zal u meenemen naar de plaats waar degenen zijn die onder de pseudoprofeet worden verstaan.

Hij zei dat het dezelfde zijn die in hoofdstuk 13 worden beschreven onder 'het beest vanuit de aarde, dat twee hoorns had, het Lam gelijk, en sprak zoals de draak'.

Ik volgde hem, en zie, ik zag een menigte en in het midden ervan waren voorgangers, die hadden onderwezen dat niets anders de mens zaligt dan het geloof en dat de werken goede dingen zijn, maar niet tot het heil, en dat zij niettemin vanuit het Woord geleerd moeten worden, opdat de leken, vooral de eenvoudigen, nauwer in de banden van de gehoorzaamheid jegens de overheden worden gehouden, en zoals vanuit godsdienst, dus innerlijk, aangedreven worden om de zedelijke naastenliefde uit te oefenen.

Een van hen zei, toen hij mij zag: Wilt u onze kapel zien, waarin het representatieve beeld van ons geloof is?

Ik ging er naartoe en ik zag, en zie, het was prachtig; en in het midden ervan was het beeld van een vrouw, bekleed met een scharlaken kleed en die in de rechterhand een gouden munt hield en in de linker een keten van parels.

Maar zowel de kapel als het beeld waren door fantasieën teweeggebracht; helse geesten immers kunnen door fantasieën prachtige dingen uitbeelden, door de innerlijke dingen van het gemoed toe te sluiten en alleen de uiterlijke dingen ervan te openen, toen ik echter bemerkte dat het tovenarij was, bad ik tot de Heer, en plotseling werden de innerlijke dingen van mijn gemoed geopend en toen zag ik in plaats van die prachtige kapel, een huis vol spleten, van het dak tot aan de grond toe, waarin niets van samenhang was, en ik zag in plaats van de vrouw in dat huis een verschijning hangen, waarvan het hoofd eender was aan een draak, het lichaam zoals een pardel [luipaard], en de voeten zoals van een beer, en dus zoals het beest uit de zee wordt beschreven, (Apocalyps hoofdstuk 13); en in plaats van een vloer was er een moeras waarin een menigte van kikvorsen was; en er werd mij gezegd, dat onder het moeras een grote gehouwen steen lag, waaronder het Woord goed verborgen lag. Na deze dingen te hebben gezien, zei ik tegen de tovenaar: Is dit uw kapel?

Hij zei dat dit zo was; maar plotseling werd ook hem het innerlijk gezicht geopend en zag hij eendere dingen als ik; op het zien hiervan riep hij met een grote schreeuw uit: Wat is dit en waar komt dit vandaan?

Ik zei dat het was vanuit het licht van de hemel, dat de hoedanigheid van iedere vorm openlegt en hier de hoedanigheid van uw geloof dat is gescheiden van de geestelijke naastenliefde.

Terstond kwam er een oostelijke wind en nam alles wat daar was weg en droogde eveneens het moeras uit, en ontblootte zo de steen waaronder het Woord lag; hierna waaide als het ware een lentewarmte vanuit de hemel, en zie, toen werd in dezelfde plaats een tabernakel gezien, eenvoudig ten aanzien van de uitwendige vorm.

De engelen die bij mij waren zeiden: Zie, de tabernakel van Abraham, zodanig als die geweest is toen de drie engelen tot hem kwamen en aankondiging deden betreffende de aanstaande geboorte van Izaäk; deze tabernakel verscheen voor de ogen eenvoudig, maar werd niettemin naar gelang van de invloeiing van het licht vanuit de hemel steeds prachtiger en prachtiger; en het werd hun gegeven de hemel te openen waarin de geestelijke engelen waren, die in de wijsheid zijn.

Toen verscheen vanwege het toen daaruit invloeiende licht die tabernakel zoals een tempel, eender aan die van Jeruzalem; toen ik een blik naar binnen wierp, zag ik de grondsteen, waaronder het Woord was neergelegd, rondom bezaaid met edelstenen van waaruit als het ware een bliksem flitste naar de wanden toe, waarop vormen van cherubijnen waren en deze mooi met kleuren schakeerde.

Ik bewonderde deze dingen en de engelen zeiden: U zult nog wonderbaarlijker dingen zien, en het werd hun gegeven de derde hemel te openen, waarin de hemelse engelen waren die in de liefde zijn; en toen verdween tengevolge van het daaruit invloeiende licht die gehele tempel en in de plaats ervan werd de Heer alleen gezien, staande op de grondsteen, die het Woord was, in een eendere beeltenis als waarin Hij gezien werd door Johannes in hoofdstuk 1 van de Apocalyps.

Maar omdat toen een heiligheid de innerlijke dingen van het gemoed van de engelen vervulde, tengevolge waarvan de aandrang over hen kwam om voorover op het aangezicht te vallen, werd plotseling door de Heer de weg van het licht vanuit de derde hemel gesloten en werd de weg van het licht vanuit de tweede hemel geopend, tengevolge waarvan de aanblik van de vorige tempel terugkeerde en eveneens van de tabernakel, maar in de tempel.

Vanuit deze dingen werd het toegelicht wat er wordt verstaan onder deze woorden in dit hoofdstuk: Zie, de tabernakel Gods met de mensen, en Hij zal wonen met hen, (Apocalyps 21:3 n. 882), en onder deze: Een tempel zag ik niet in Nova Hierosolyma, omdat de Heer God almachtig is haar Tempel en het Lam, (Apocalyps 21:22 no. 918).

EINDE HOOFDSTUK 21.